

ZAVOD ZA RIBIŠTVO SLOVENIJE
SPODNJE GAMELJNE 61 A, 1211 LJUBLJANA-ŠMARTNO

**NAČRT ZA IZVAJANJE RIBIŠKEGA UPRAVLJANJA V
NOTRANJSKO-LJUBLJANSKEM RIBIŠKEM OBMOČJU**

OSNUTEK

Sp. Gameljne, april 2010

Načrt ribiškega upravljanja v notranjsko-ljubljanskem RO-osnutek

**NAČRT ZA IZVAJANJE RIBIŠKEGA UPRAVLJANJA V NOTRANJSKO-
LJUBLJANSKEM RIBIŠKEM OBMOČJU**

OSNUTEK

Pripravil: Miha Ivanc, univ.dipl.biol.

Strokovni sodelavci: Aljaž Jenič, univ.dipl.biol.

Direktor: Dejan Pehar, spec.

Datum: 14.04.2010

Kazalo

Splošni opis ribiškega območja	4
Meje, površine in identifikacijske številke revirjev ribiškega območja.....	4
Pregledna karta ribiškega območja	13
Opis hidroloških, hidrogeoloških ter drugih značilnosti površinskih voda v notranjsko – ljubljanskem ribiškem območju	18
Opis, oziroma ocena biološke produktivnosti	20
Seznam vrst in njihova razširjenost.....	20
Ocena naseljenosti in dinamike rasti	33
Podatki o drstiščih	33
Podatki o ribogojnih obratih za gojitev rib za poribljavanja.....	37
Analiza izvajanja ribiškega upravljanja v preteklem obdobju načrtovanja.....	38
Pregled in presoja uplena	38
Pregled in presoja vlaganj	40
Pregled realizacije načrtovanih ukrepov	40
Ocena ustreznosti postavljenih usmeritev in ukrepov.....	40
Temeljne usmeritve za ohranitev in trajnostno rabo rib	41
Ukrepi za ohranjanje populacij domorodnih vrst rib	41
Varstvo vrst in habitatnih tipov zaradi katerih so opredeljena območja Natura 2000 razglašena zaradi varstva kvalifikacijskih vrst rib in njihovih habitatov	46
Ukrepi v delih ribiškega območja, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status.....	49
Usmeritve za trajnostno rabo rib	49
Načela posegov v populacije rib	50
Ribolovni režim.....	50
Obseg ribolova	51
Drugi posegi	52
Usmeritve za poribljavanje in gojitev rib	54
Poribljavanja ribolovnih revirjev	54
Vrsta in obseg sonaravne gojitve	54
Odvzem spolnih celic	55

Uvod

V skladu z Zakonom o sladkovodnem ribištvu (Uradni list RS, št. 61/2006) in Pravilnikom o načrtovanju in poročanju v ribištvu (Uradni list RS, št. 18/2008) Zavod za ribištvo Slovenije na podlagi mnenja izvajalca ribiškega upravljanja in lokalne skupnosti pripravi osnutke načrtov ribiškega upravljanja v ribiških območjih. V postopku priprave osnutkov načrtov so bili le ti usklajeni z naravovarstvenimi smernicami Zavoda RS za varstvo narave.

Splošni opis ribiškega območja

Meje, površine in identifikacijske številke revirjev ribiškega območja

Uredba o določitvi meja ribiških območij in ribiških okolišev v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 52/2007) v Sloveniji določa dvanajst ribiških območij. Ribiško območje je največja prostorska enota za ribiško upravljanje, ki združuje več ribiških okolišev s podobnimi ekosistemskimi značilnostmi. V ribiška območja in ribiške okoliše spadajo vse celinske vode, ki se nahajajo znotraj meja ribiških območij oziroma ribiških okolišev, razen izločene vode po predpisu o izločenih vodah (vode posebnega pomena in komercialni ribniki) ter ribogojni objekti, za katere je bila podeljena vodna pravica. Izhajajoč iz dejstva, da v hudournikih in potokih z nestalno vodo ni rib, v ribiških okoliših te struge niso evidentirane kot revirji in niso prikazane v seznamih revirjev ribiškega območja oziroma ribiških okolišev (Tabela 2).

V skladu z zgoraj omenjeno uredbo so v Sloveniji določena naslednja ribiška območja: pomursko, zgornjedravsko, spodnjedravsko, gornjesavsko, srednjesavsko, notranjsko-ljubljansko, spodnjesavsko, savinjsko, novomeško, kočevsko-belokranjsko, soško in obalno-kraško.

Notranjsko-Ljubljansko ribiško območje obsega vse ponikalnice v sistemu Ljubljanice (Bloke, Loška dolina, Cerknjsko jezero, Rak, Pivka s pritoki, Unica, Logašnica itd.), Ljubljana od izvirov do izliva v Savo s pritoki. V notranjsko-ljubljanskem ribiškem območju je določenih šest ribiških okolišev (Tabela 1) in sicer: cerknjski, postojnski, vrhniški, barjanski, dolomitski in vevški ribiški okoliš. Iz cerknjskega ribiškega okoliša je izločen del (Obrh v Loški dolini s pritoki; Cerknjsko jezero od izvira Stržena do črte Retje-Ponikve-Vrata-Zadnji kraj s pritoki), iz vrhniškega ribiškega okoliša je izločen del (Unica od izvira do poniknjenja s pritoki), iz barjanskega ribiškega okoliša je izločen del (Iščica od izvira do mostu v Hauptmancah s pritoki razen Želimeljščice), ki so v skladu z Uredbo od določitvi voda posebnega pomena in načinu izvajanja ribiškega upravljanja v njih (Uradni list RS, št. 52/2007) določeni za vode posebnega pomena.

Tabela 1. Seznam ribiških okolišev notranjsko-ljubljanskega ribiškega območja z izvajalci

Šifra okoliša	Ime okoliša	Šifra izvajalca	Ime izvajalca (ribiške družine)
33	Cerknjski ribiški okoliš	24	CERKNICA
34	Postojnski ribiški okoliš	10	POSTOJNA
35	Vrhniški ribiški okoliš	20	VRHNIKA
36	Barjanski ribiški okoliš	21	BARJE
37	Dolomitski ribiški okoliš	22	DOLOMITI
38	Vevški ribiški okoliš	23	VEVČE

Načrt ribiškega upravljanja v notranjsko-ljubljanskem RO-osnutek

V tabeli 2 so prikazani revirji ribiškega okoliša, njihovo ime, meje in površina. V zadnjem stolpcu je prikazana tudi dosedanja raba revirja, ki pa se lahko v fazi priprave ribiškogojitvenega načrta (v nadaljevanju: RGN) zaradi naravovarstvenih razlogov ali zaradi zagotavljanja trajnostnega izvajanja ribiškega upravljanja v ribiškem okolišu v obdobju 2011-2016, tudi spremeni.

Tabela 2. Seznam revirjev po ribiških okoliših in dosedanji način izvajanja ribiškega upravljanja

Legenda:

šifra	Raba
1	Ribolovni revir
5	Gojitveni potok salmonidni G 1
8	Gojitveni potok ciprinidni G2
6	Vzrejni ribnik
7	Rezervat za smukanje plemenk R1
2	Rezervat za vzpostavljanje populacij domorodnih vrst R 2
9	Rezervat za ohranjanje populacij domorodnih vrst R3
0	Revir brez aktivnega upravljanja
10	Prizadeta površina

Cerkniški ribiški okoliš

Revir	Ime revirja	Zgornja meja	Spodnja meja	Površina (ha)	Dosedanja raba
005	Bloško jezero	izvir pod vasjo Volčje	umetna pregrada	0,8	1
003	Cerkniščica	izvir	Milavčev jez v Dolenji vasi	8,2	1
001	Cerkniško jezero-zah.del	Črta: Mart.-M.Oltar-Vrata	ponori v jam.zal. in po	837	1
013	Martinjščica	izvir	izliv v Žerovniščico	0,39	1
002	Rak	Zelške jame	Tkalca jama	4,8	1
004	Bloščica	izvir	ponor	2,9	9
007	Cerkniščica	gor.most v Cerknici	zapornice v Cerknici	0,6	9
014	Hruškarica pri Cajnarjih	izvir	izliv v Cerkniščico	0,03	9
010	Jazbine	izvir	izliv v Cerkniščico	0,08	9
012	Mahneščica	izvir	izliv v Cerkniščico	0,2	9
008	Mrzlek	izvir	izliv v Cerkniščico	0,3	9
020	Potok iz Bloškega jezera	izotk iz jezera	izliv v Bloščico	0,01	9
019	Potok iz Krampelj	izvir	izliv v Bloščico	0,02	9
017	Potok iz Škufč	izvir	izliv v Bloščico	0,45	9
018	Potok pri Sv. Miklavžu	izvir	izliv v Bloščico	0,02	9
015	Potok v Veliki dolini	izvir	izliv v Cerkniščico	0,02	9
021	Ravniščica	izvir	poniknjenje	0,08	9
016	Runarščica	izvir	izliv v Bloščico	0,08	9
011	Štrukljevski potok	izvir	izliv v Cerkniščico	0,13	9
022	Farovščica	izvir	poniknjenje	0,05	0
024	Ponikalnica nad Ravnami	izvir	poniknjenje	0,02	0
023	Ponikalnica pri M.Ravnah	izvir	poniknjenje	0,02	0

Načrt ribiškega upravljanja v notranjsko-ljubljanskem RO-osnutek

Postonjski ribiški okoliš

Revir	Ime revirja	Zgornja meja	Spodnja meja	Površina (ha)	Dosedanja raba
003	Korentanščica 2	jez Korentan	izliv v Nanoščico	0,7	1
002	Nanoščica 1	izvir	Landolski most	3,9	1
022	Nanoščica 2	Landolski most	izliv v Pivko	7,86	1
001	Pivka	izvir	ponor v Jamo	5,37	1
004	Ribnik Grobišče	pri Grobišču		0,45	1
005	Ribnik pri ribiškem domu	ves ribnik		0,22	1
013	Globošak	izvir	izliv v Belščico	0,1	9
010	Korentanščica 1	izvir	jez Korentan	0,1	9
006	Lokva (Predjamski p.)	izviri	do poniknjenja	0,5	9
009	Slavinšček	izvir	izliv v Pivko		9
012	Belščica	izvir	ponor v Belskem	0,70	p
019	Črni potok	izvir	ponor	0,30	0
018	Globočnjak	izvir	izliv v Nanoščico	0,30	0
008	Porečnik	izvir	izliv v Pivko	0,56	0
014	Rakulik	izvir	ponor pri Rakuliku	0,08	0
011	Selški potok	izvir	izliv v Pivko	0,00	0
016	Stržen	izvir	izliv v Pivko	0,70	0
017	Šmihelski potok	izvir	izliv v Nanoščico	1,10	0
015	Žabovec	izvir	izliv v Nanoščico	0,29	0

Vrhniški ribiški okoliš

Revir	Ime revirja	Zgornja meja	Spodnja meja	Površina (ha)	Dosedanja raba
032	Bela	izvir	izliv v M.Ljubljano	0,3	1
039	Bevški graben	izvir	izliv v Ljubljano	1,1	1
003	Bistra	izvir v Bistri	izliv v Ljubljano	2,1	1
019	Borovniščica 2	sotočja s Prušnico	do ČN Borovnica	1,05	1
023	Borovniščica 3	od ČN Borovnica	do izliva v Ljubljano	1,07	1
038	Goričica - Šivčev kanal	izvir	izliv v Ljubljano	0,5	1
033	Hribški potok	izvir	izliv v Belo	0,5	1
004	Ljubija	izvir-Verd	izliv v Ljubljano	3,4	1
001	Ljubljana 1	izvir	do AC mostu	3,4	1
022	Ljubljana 2	AC most	do Kamina	14,3	1
002	Ljubljana 3	od Kamina	do c.m. v Podpeči	13	1
005	Logaščica 2	c.most Logatec-Postojna	Jačka-ponor	2,8	1
018	Lokev	pretočni ribnik	Logaščica	0,5	1
026	Podlipščica 2	Ligojski most	stara cesta	0,6	1
035	Podlipščica 3-Črna mlak	stara cesta	izliv v Ljubl.	1,4	1

Načrt ribiškega upravljanja v notranjsko-ljubljanskem RO-osnutek

037	Podpeški graben	izvir	izliv v Ljubljanico	0,9	1
024	Ribčev ribnik	v Bistri	izliv v Ljubljanico	0,3	1
006	Ribnik pri domu RD	Sinja gorica		0,1	1
007	Ribnik pri opekarni	glinokopi v Verdu	čez Ljublj.	11,9	1
034	Tujnica	od stare ceste	izliv v Ljubljanico	1,9	1
036	Zrnica-Drnica	izvir	izliv v Ljubljanico	1,2	1
045	Borovniščica 1	izvir	sotočje s Prušnico	0,45	5
012	Hlevščica	izvir	izliv v Podlipščico	0,21	5
020	Hotenjka	izvir	Ponori v Hotedrščici	1,24	5
013	Ložanka-Turkova grapa	izvir	ponor Log Zaplana	0,44	5
015	Pajsarjev graben	izvir	izliv v Podlipščico	0,12	5
016	Pečnik	izvir	Izliv v Podliščico	0,19	5
011	Podlipščica 1	izvir v Smrečju	Ligojski most	1,7	5
030	Prušnica	izvir	izliv v Borovniščico	1,18	5
010	Rovtarica	izvir	ponor	0,7	5
041	Črni potok	izvir	izliv v Reko	0,5	9
025	Logaščica 1 - Reka	izvir Žibrše	c. most Logatec-Postojna	1,4	9
008	Ribnik v Bistri	grad Bistra		0,1	9
021	Šumnik	izvir	Izliv v Prušnico	0,27	9
014	Žejski potok	izvir	ponor	0,31	9
017	Razorski potok	izvir	do Ligojske ceste	0,18	0

Barjanski ribiški okoliš

Revir	Ime revirja	Zgornja meja	Spodnja meja	Površina (ha)	Dosedanja raba
020	Iščica	most v Hauptmancah	izliv v Ljubljanico	1,9	1
004	Iška	sotočje z Zalo	izliv v Ljublj.	5,6	1
011	Krimsko jezero	Pri Podpeči		1	1
001	Ljubljanica 4 (32)	most v Podpeči	izliv Iške	13,8	1
002	Ljubljanica 6 (33)	izliv Židarjevega grabna	izliv Iščice	9,95	1
003	Ljubljanica 7 (34)	izliv Iščice	Z Ambrož+Z Gruber	13,3	1
006	Mali graben	jez Bokalce	izliv v Ljubljanico	4,5	1
012	Ribnik Rakitna	Rakitna		0,8	1
013	Ribnik Strahomir	Strahomer	ribnik ob Iški	2	1
015	Ribnik Tivoli	Tivoli		0,8	1
007	Škofeljski graben	most avtoceste	izliv v Iščico	2,2	1
005	Želimeljščica	Most pri Žumru	izliv v Iščico	4	1
009	Škofeljski graben	izvir	most avtoceste	0,3	5
008	Želimeljščica 1	izvir	jez pod vasjo Podturjak	0,2	5
010	Želimeljščica 2	jez pod vasjo Podturjak	most pri Žumru	0,2	5
014	Ribnik Turjak	ribnik na Turjaku		0,8	6

Načrt ribiškega upravljanja v notranjsko-ljubljanskem RO-osnutek

106	Potok na Repniku 1	izvir	izliv v Želimeljščico	0,04	9
107	Potok na Repniku 2	izvir	izliv v Želimeljščico	0,02	9
032	Potok na Smrekovcu	izvir	izliv v Iško	0,04	9
051	Potok na Starem Bukovcu	izvir	izliv v Iško	0,02	9
033	Potok pri Benkovi vasi 1	izvir	izliv v Iško	0,02	9
034	Potok pri Benkovi vasi 2	izvir	izliv v Iško	0,04	9
035	Potok pri Benkovi vasi	izvir	izliv v Iško	0,03	9
036	Potok pri Benkovi vasi 4	izvir	izliv v Iško	0,01	9
061	Potok pri vasi Boštetje	izvir	izliv v Iško	0,06	9
046	Potok pri vasi Bukovec	izvir	izliv v Iško	0,04	9
053	Potok pri vasi Jurman 1	izvir	izliv v Iško	0,02	9
054	Potok pri vasi Jurman 2	izvir	izliv v Iško	0,01	9
043	Potok pri vasi Košč 1	izvir	izliv v Iško	0,02	9
044	Potok pri vasi Košč 2	izvir	izliv v Iško	0,02	9
060	Potok pri vasi Lepi vrh1	izvir	izliv v Iško	0,06	9
062	Potok pri vasi Lepi vrh2	izvir	izliv v Iško	0,01	9
086	Potok pri vasi Mali vrh	izvir	izliv v Škofeljski graben	0,01	9
041	Potok pri vasi Mikci	izvir	izliv v Iško	0,04	9
091	Potok pri vasi Podreber	izvir	izliv v Želimeljščico	0,02	9
057	Potok pri vasi Predgozd	izvir	izliv v Iško	0,07	9
088	Potok pri vasi Prhaj	izvir	izliv v Želimeljščico	0,02	9
049	Potok pri vasi Zahrib	izvir	izliv v Iško	0,06	9
056	Potok pri vasi Zavrh	izvir	izliv v Iško	0,05	9
096	Potok pri vasi Žumer	izvir	izliv v Želimeljščico	0,01	9
104	Pri Kovačevi žagi	izvir	izliv v Želimeljščico	0,03	9
038	Pri štirni	izvir	izliv v Iško	0,06	9
025	Radna	izvir	izliv v Ljublanico	7,02	9
108	Rakitniščica	izvir	do poniknjenja	0,1	9
081	Reberski potok 1	izvir	izliv v Škofeljski graben	0,04	9
082	Reberski potok 2	izvir	izliv v Škofeljski graben	0,03	9
084	Reberski potok 3	izvir	izliv v Škofeljski graben	0,11	9
074	Rudnik-Lanišče	izvir	izliv v Škofeljski graben	0,01	9
094	Suhi potok	izvir	izliv v Želimeljščico	0,1	9
100	Ščurkov potok	izvir	izliv v Želimeljščico	0,18	9
072	Šparovec 1	izvir	izliv v Škofeljski graben	0,01	9
073	Šparovec 2	izvir	izliv v Škofeljski graben	0,01	9
042	Šumnik	izvir	izliv v Iško	0,04	9
105	Šumnik	izvir	izliv v Želimeljščico	0,09	9
079	Tlaški jarek	izvir	izliv v Škofeljski graben	0,16	9
129	Trščica	izvir	izliv v Želimeljščico	0,03	9
080	V Močilih	izvir	izliv v Škofeljski graben	0,06	9

Načrt ribiškega upravljanja v notranjsko-ljubljanskem RO-osnutek

128	Zacurek	izvir	ponor (izliv v Škof.gr.)	0,05	9
037	Zala	izvir	izliv v Iško	0,44	9
115	Bezlanov jarek	izvir	izliv v Ljublanico	0,20	0
124	Bregovski jarek	izvir	izliv v Ljublanico	0,01	0
112	Curnovec	izvir	izliv v Ljublanico	0,30	0
118	Čadov jarek	izvir	izliv v Ljublanico	0,05	0
123	Dolgi KNL	izvir	izliv v Ljublanico	0,10	0
120	Drpaležev jarek	izvir	izliv v Ljublanico	0,20	0
113	Karolinski dvor	izvir	izliv v Ljublanico	0,01	0
117	Kodeljev jarek	izvir	izliv v Ljublanico	0,10	0
125	Lovrenški jarek	izvir	izliv v Ljublanico	0,10	0
111	Mali Galjevec	izvir	izliv v Ljublanico	0,21	0
121	Ob Japlovem	izvir	izliv v Ljublanico	0,01	0
119	Obmejni jarek Dob	izvir	izliv v Ljublanico	0,01	0
116	Obmejni jarek Vič	izvir	izliv v Ljublanico	0,10	0
132	Prošca	izvir	izliv v Iščico	1,60	0
114	Robidniški odvodnik	izvir	izliv v Ljublanico	0,01	0
122	V Repih	izvir	izliv v Ljublanico	0,01	0
110	Veliki Galjevec	izvir	izliv v Ljublanico	0,09	0
126	Zavitrca	izvir	izliv v Ljublanico	0,03	0

Dolomitski ribiški okoliš

Revir	Ime revirja	Zgornja meja	Spodnja meja	Površina (ha)	Dosedanja raba
005	Božna	Zalog	Sotočje z Malo vodo	3,9	1
001	Gradaščica 1	Sotočje M.vode in Božne	jez na Bokalcih	10,5	1
002	Horjulka 2	most pri vasi Brezje	izliv v Gradaščico	3,3	1
032	Koseški bajer	Koseze	bajer	3,4	1
003	Mala voda 3	Korošec	Sotočje z Božno	1	1
029	Belški graben-V.gr.	Grmada	Belica	0,03	5
009	Bezenica-Škodlarjev g.	Bezenica	Škodlar	0,18	5
010	Horjulščica 1- Šuica	izpod Šentjošta	Lesno Brdo	2,3	5
026	Hruševski potok	Vetnik	Hruševo	0,15	5
022	Jernejčkov graben	Dolga njiva	Potrebuježev gr.	0,75	5
021	M. Božna-Petačev gr.	Selo, Mlaka	izliv v Božno	0,26	5
020	Mačkov graben	Mali Tošč	izliv v Božno	0,21	5
004	Mala voda 1	Kurja vas	Čepin	0,96	5
050	Mala voda 2	Čepin	Korošec	0,51	5
023	Ostrožnik	Toško čelo	izliv v Gradaščico	0,47	5
030	Prošca	Kladnik	Dolenja vas	0,51	5
006	V.Božna-	Črni vrh	Jernejčkov gr.	0,24	5

Načrt ribiškega upravljanja v notranjsko-ljubljanskem RO-osnutek

	Potrebuježev gr.				
014	Vrzenec	Samotorica	Vrzenec	0,08	5
027	Žerovnikov graben	Topol-Katarina	Žerovnik	0,19	5
011	Brezje	Kladnik	Brezje	0,2	9
024	Gaberški potok	Gaberje	Šujica	0,19	9
015	Glinščica	Glina	sotočje z Gradaščico	1,91	9
007	Horjulka 1	Lesno Brdo	most pri vasi Brezje	0,4	9
008	Horjulski potok	iznad Horjula	Lesno Brdo	0,39	9
013	Kisovniški graben	Kisovnik	izliv v Horjulščico	0,33	9
019	Korošček graben	Koreno	Korošec	0,13	9
031	Kosmuljev graben	Babna gora	Dvor	0,06	9
018	Pišlerjev graben	Potočnik	Briše	0,18	9
012	Potok iz Lipalce	Lipalca	Urbanc	0,26	9
052	Potok v Mostecu	izvir	izliv v Glinščico-bAgros	0,05	9
016	Pržanec	Pržanj	izliv v Glinščico	0,82	9
017	Slavcov graben	vodovodno zajetje	Polhov Gradec	0,07	9
028	Smeškov graben	Smešek	izliv v Gradaščico	0,09	9
053	Gradaščica 2	jez na Bokalcah	izliv v Ljubljanico	1,04	p
025	mrtvica Gradaščica	pri vasi Šuica		0,04	p
036	Bokalški graben	izvir	izliv v Horjulščico	0,20	0
041	Bukov potok	izvir	izliv v Prošco	0,14	0
037	Čepļevik	izvir	izliv v Ostrožnik	0,25	0
040	Črni potok	izvir	izliv v Prošco	0,12	0
038	Črni potok	izvir	izliv v Žerovnikov graben	0,18	0
035	Grabnarjev graben	izvir	izliv v Horjulščico	0,17	0
048	Kolarica	izvir	izliv v Jernejčkov graben	0,28	0
045	Kuzlovec	izvir	izliv v Božno	0,13	0
042	Lešnjakov graben	izvir	izliv v Malo vodo	0,15	0
039	Mali graben	izvir	izliv v Belški potok	0,18	0
046	Nackov graben	izvir	izliv v M. Božno	0,15	0
049	Potok iz Črnega vrha	izvir	izliv v Veliko Božno	0,23	0
033	Potokarjev graben	izvir	izliv v Horjulščico	0,12	0
034	Široki potok	izvir	izliv v Horjulščico	0,19	0
047	Škandrov graben	izvir	izliv v Jernejčkov graben	0,16	0
044	Trebevnik	izvir	izliv v Božno	0,12	0
043	V Kadeh	izvir	izliv v Malo vodo	0,22	0

Vevški ribiški okoliš

Revir	Ime revirja	Zgornja meja	Spodnja meja	Površina (ha)	Dosedanja raba
033	Gruberjev prekop	Z Gruber	sotočje z Ljubljanico	6,3	1
001	Ljubljanica-45	Z Ambrožev trg	jez papirnica Vevče	28,1	1

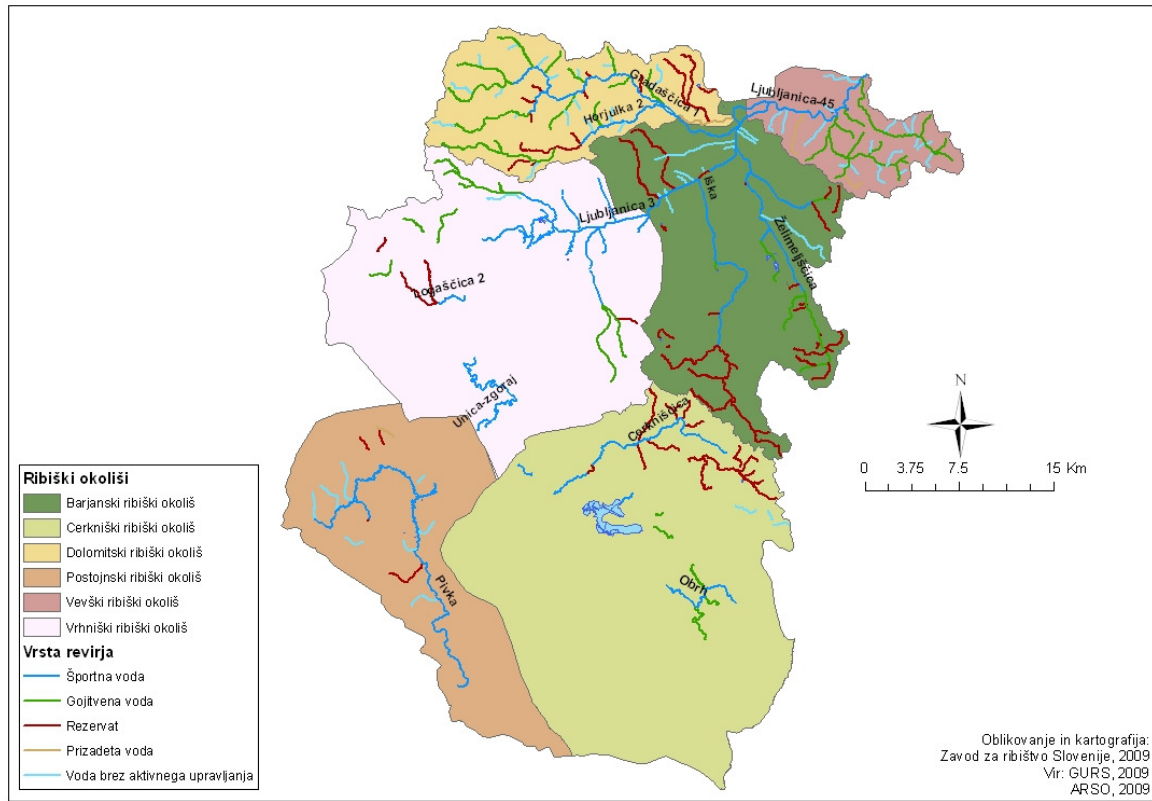
Načrt ribiškega upravljanja v notranjsko-ljubljanskem RO-osnutek

002	Ljubljаница-47A	Jez papirnica Vevče	izliv v Savo	30	1
030	Ribnik pod Debnim vrhom	Debni vrh	ribnik	1	1
004	Besnica- sp.	Amerikanec	izliv v Ljubljаницo	3	5
018	Besnica-zg.	izvir	do Amerikanca	0,52	5
014	Beteški potok	izvir	izliv v Dobrunjščico	0,16	5
013	Breska (Podmolniški p.)	izvir	izliv v Dobrunjščico	0,38	5
006	Dobrunjščica 2	pritok Panske reke	Dolenčev jez	0,2	5
019	Dobrunjščica 3	Dolenčev jez	sotoč.z Ljubljаницo	2,37	5
009	Hudičev potok	izvir	izliv v Javorski p.	0,14	5
007	Javorski potok	izvir	sotoč. s Panško reko	0,4	5
011	Kižlovka (Krahko)	izvir	izliv v Dobrunjščico	0,16	5
008	Panška reka	izvir	izliv v Dobrunjščico	0,41	5
020	Pirnik	izvir	izliv v Besnico	0,05	5
012	Šentpaveljski potok	izvir	izliv v Dobrunjščico	0,84	5
015	Šivnik (Molnišnica)	izvir	izliv v Ljubljаницo	0,16	5
070	Zahojka	izvir	izliv v Besnico	0,05	5
010	Žagarjev potok	izvir	izliv v Dobrunjščico	0,14	5
016	Bizoviški potok	izvir	izliv v Ljubljаницo	0,06	p
017	Breška voda	izvir	izliv v Dobrunjščico	0,16	p
031	Ribnik v Kašlju	Kašelj pri cerkvi		0,10	p
032	Ribnik v Žabji vasi	Žabja vas		0,10	p
038	Dolgi potok	izvir	izliv v Ljubljаницo	0,26	p
025	Stolnik	izvir	izliv v Besnico	0,17	0
026	Žitniška draga	izvir	izliv v Besnico	0,11	0
027	Polanšek	izvir	izliv v Besnico	0,12	0
028	Močivnica	izvir	izliv v Besnico	0,12	0
029	Varenček	izvir	izliv v Besnico	0,19	0
022	Dobrunjščica 1	izvir	sotočje s Panško reko	0,2	0
023	Prekov graben	izvir	izliv v Besnico	0,14	0
024	Saveljnov potok	izvir	izliv v Besnico	0,11	0
039	Potoček	izvir	izliv v Šentpaveljski p.	0,19	0
040	Smetanca	izvir	izliv v Šentpaveljski p.	0,16	0
041	Turnov potok	izvir	izliv v Žagarjev p.	0,11	0
042	Mačkov potok	izvir	izliv v Panško reko	0,2	0
043	Daleja	izvir	izliv v Panško reko	0,1	0
037	Graben	izvir	izliv v Ljubljаницo	0,21	0
038	Dolgi potok	izvir	izliv v Ljubljаницo	0,26	0
036	Štučnik	izvir	izliv v Ljubljаницo	0,3	0
034	Studenčica	izvir	izliv v Ljubljаницo	0,6	0
035	Bajer	izvir	izliv v Ljubljаницo	0,13	0

Načrt ribiškega upravljanja v notranjsko-ljubljanskem RO-osnutek

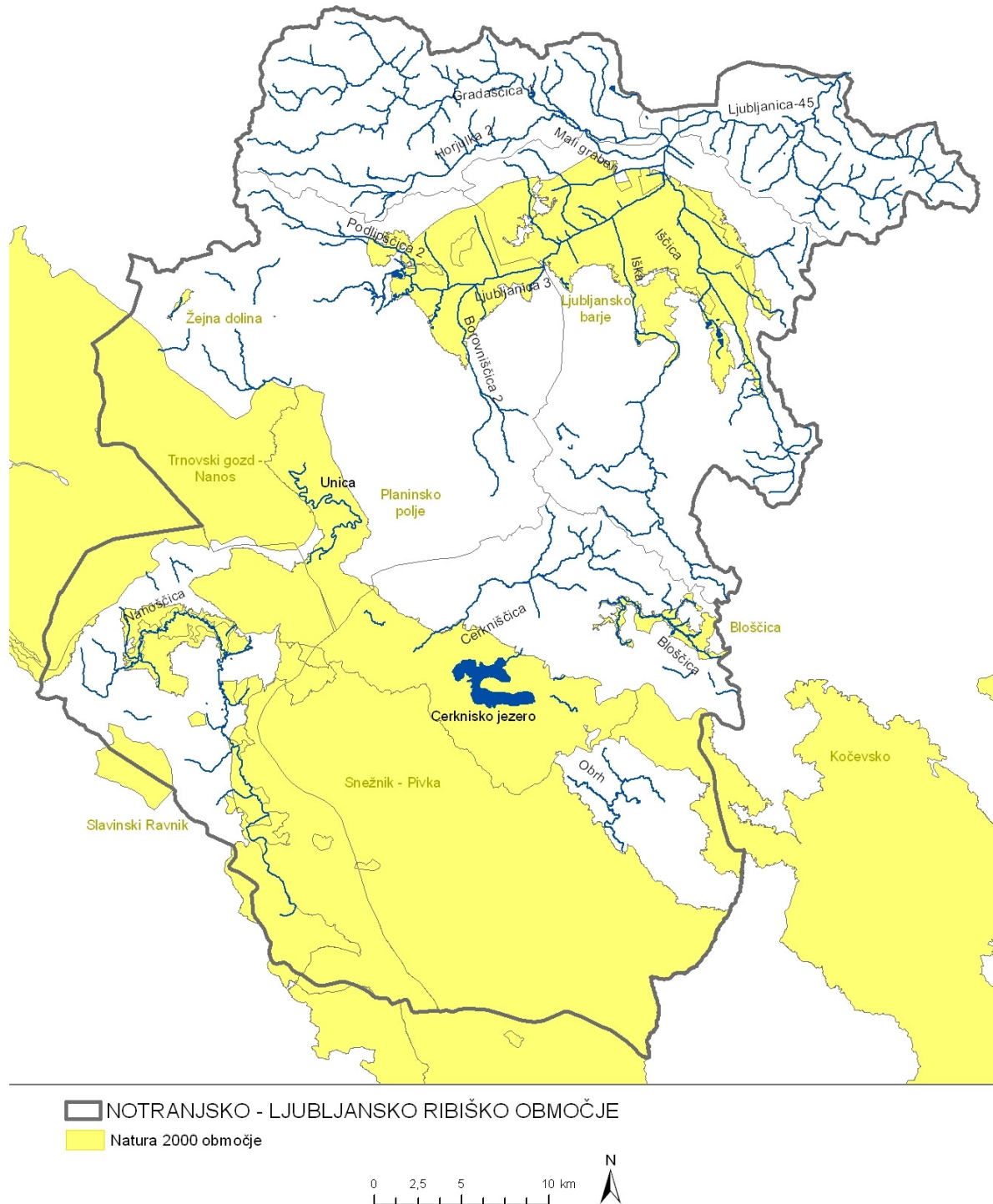
šifra	Raba
1	Ribolovni revir
5	Gojitveni potok salmonidni G 1
8	Gojitveni potok ciprinidni G2
	Vzrejni ribnik
7	Rezervat za smukanje plemenk R1
2	Rezervat za vzpostavljanje populacij domorodnih vrst R 2
9	Rezervat za ohranjanje populacij domorodnih vrst R3
0	Revir brez aktivnega upravljanja
10	Prizadeta površina

Pregledna karta ribiškega območja

Slika 1. Ribiški okoliši in revirji v notranjsko-ljubljanskem ribiškem območju

Pregledna karta ribiškega območja s prikazanimi območji, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status

Slika 2. Pregledna karta ribiškega območja s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – Natura 2000 območja

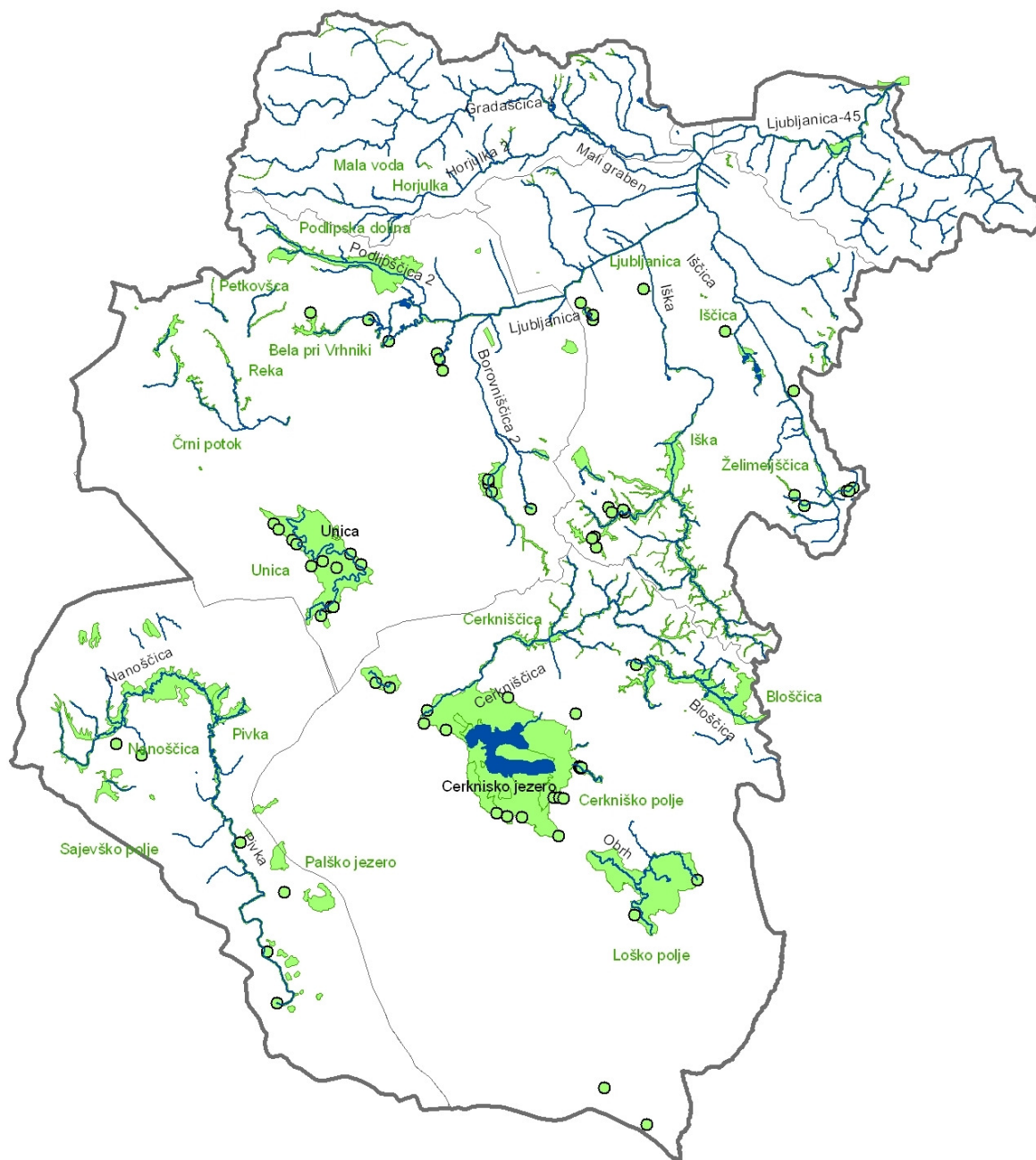
Načrt ribiškega upravljanja v notranjsko-ljubljanskem RO-osnutek

V notranjsko-ljubljanskem ribiškem območju so zaradi varstva vrst in habitatnih tipov ribjih vrst uvrščenih na seznam dodatka II Habitatne direktive za ohranitveno območje Natura 2000 razglašena območja: SI3000271 Ljubljansko barje, SI3000126 Nanoščica, SI3000255 in Trnovski gozd-Nanos.

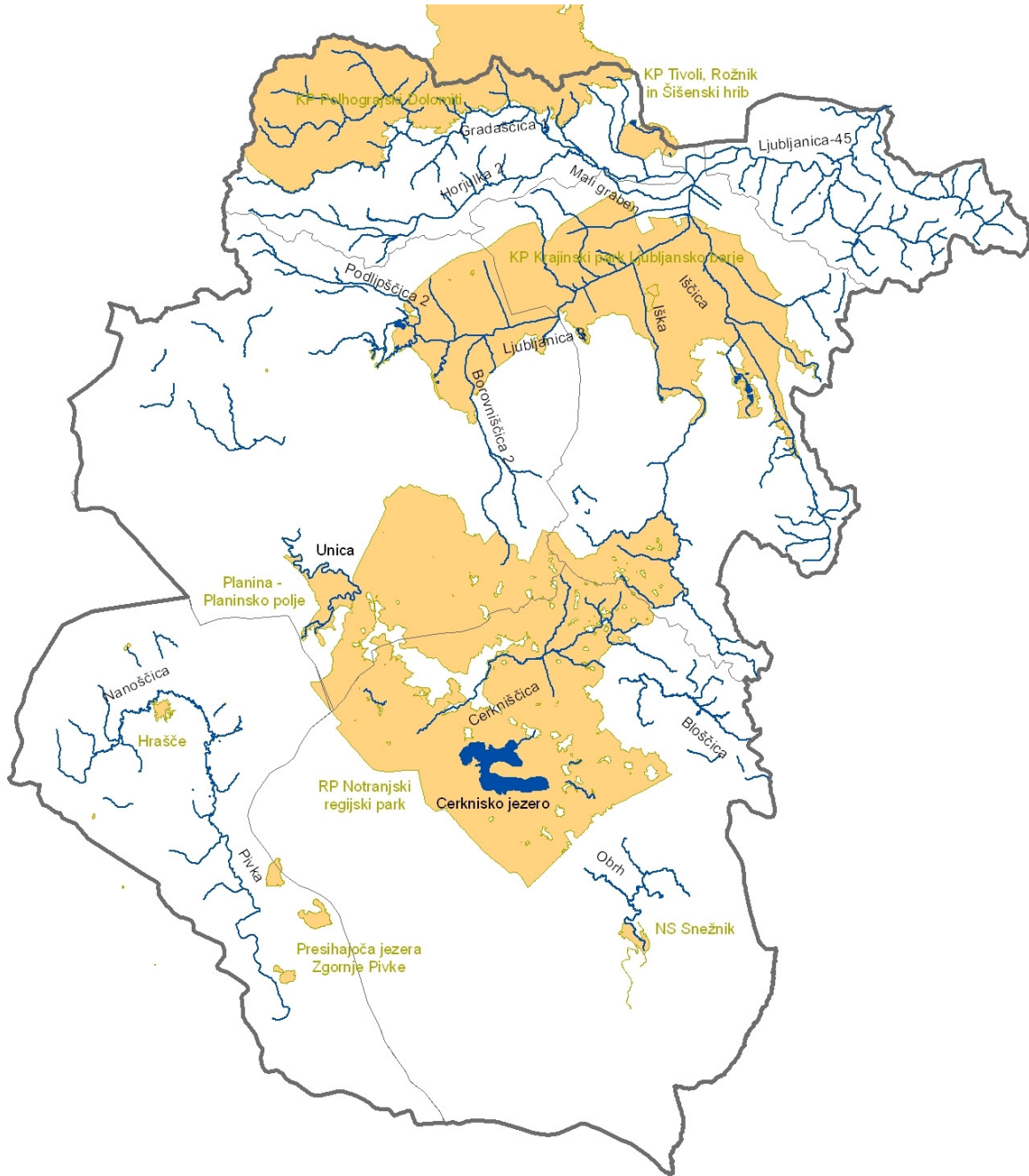
Slika 3. Pregledna karta ribiškega območja s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – ekološko pomembna območja

Načrt ribiškega upravljanja v notranjsko-ljubljanskem RO-osnutek

Slika 4. Pregledna karta ribiškega območja s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – naravne vrednote

Načrt ribiškega upravljanja v notranjsko-ljubljanskem RO-osnutek

NOTRANJSKO - LJUBLJANSKO RIBIŠKO OBMOČJE

zavarovano območje

Slika 5. Pregledna karta ribiškega območja s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – zavarovana območja

Opis hidroloških, hidrogeoloških ter drugih značilnosti površinskih voda v notranjsko – ljubljanskem ribiškem območju

Osrednja reka notranjsko-kraškega ribiškega območja je reka Ljubljanica. Je tipična reka ponikalnica, ki spremeni svoje ime sedemkrat, dokler ne dobi imena Ljubljanica. Izvira na hrvaški strani na Prezidskem polju pod imenom Truhovica. Nato se na Loškem polju pojavi pod imenom Obrh, na Cerkniskem jezeru pod imenom Stržen in v Rakovem Škocjanu kot reka Rak. Tam spet ponikne in se pojavi na Planinskem polju kot reka Unica. Nenazadnje se na robu Ljubljanskega barja v bližini Vrhnike pojavi kot reka Ljubljanica. Izliva se v reko Savo. Gostota rečne mreže je 0.98 km/km^2 . Razlog za to je kraško površje, kjer njen tok v veliki meri teče pod površjem. Njena dolžina znaša 41 kilometrov. Reka Ljubljanica ima mediteranski dežno-snežni rečni režim. Za ta režim je značilen primarni višek, ki nastopi aprila. Lahko se pojavi tudi marca ali celo maja. Razlog za to je velika količina padavin v tem obdobju ter taljenje snega, vendar je taljenje snega v tem primeru drugotnega pomena. Sekundarni višek se pojavi v novembru. Primarni nižek nastopi poleti v mesecu avgustu ali redkeje v septembru. Sekundarni nižek je pozimi, vendar ne traja dolgo. Je večji od primarnega nižka.

Mediteranski tip je značilen za tiste reke, kjer se običajno jesenski dežni maksimum združi z marčno-aprilskim ali se mu povsem približa ali pa ga celo malenkostno preseže (Kolbezen, 1998).

Leta 2005 je na vodomerni postaji Vrhnika II povprečni najmanjši letni dnevni pretok (Q_{np}) znašal $1.64 \text{ m}^3/\text{s}$, povprečni srednji letni pretok (Q_s) $20.2 \text{ m}^3/\text{s}$ in povprečni najvišji letni dnevni pretok (Q_{vp}) $86.60 \text{ m}^3/\text{s}$. V konicah je absolutno najnižji pretok v letu (Q_{nk}) na vodomerni postaji Vrhnika II znašal $0.95 \text{ m}^3/\text{s}$, in sicer januarja 1992, absolutno najvišji pretok v letu (Q_{vk}) pa je znašal $103 \text{ m}^3/\text{s}$, in sicer novembra 1998 (Hidrološki letopis Slovenije 2005, 2009).

Poleg reke Ljubljanice sta v notranjsko-ljubljanskem ribiškem območju pomembni tudi reka Pivka in reka Gradaščica. Reka Pivka ima dežni rečni režim, za katerega je značilen en višek in en nižek. Višek se pojavi v zimskih mesecih in traja od novembra do aprila. Razlog za to so obilne padavine, ki se v času zime pojavijo na tem območju. Na drugi strani se nižek pojavi v poletnih mesecih z ekstremom julija in avgusta. Nizke vode so povezane s pomanjkanjem padavin in močno evapotranspiracijo.

Reka Gradaščica ima dežno-snežni rečni režim, ki je že bil opisan v okviru opisa reke Ljubljanice (Kolbezen, 1998).

Leta 2005 je na vodomerni postaji Prestranek 1 na reki Pivki najnižji letni pretok znašal $0 \text{ m}^3/\text{s}$, srednji letni pretok $2 \text{ m}^3/\text{s}$ in najvišji letni pretok $14.1 \text{ m}^3/\text{s}$. V konicah je absolutno najnižji pretok znašal $0 \text{ m}^3/\text{s}$, in sicer januarja 1958, absolutno najvišji pretok pa je znašal $26.4 \text{ m}^3/\text{s}$, in sicer novembra 1991. Na reki Gradaščici je leta 2005 na vodomerni postaji Dvor najnižji letni pretok znašal $0.435 \text{ m}^3/\text{s}$, srednji letni pretok $2.31 \text{ m}^3/\text{s}$ in najvišji letni pretok $36.9 \text{ m}^3/\text{s}$. V konicah je absolutno najnižji pretok znašal $0.14 \text{ m}^3/\text{s}$, in sicer oktobra 1985, absolutno najvišji pretok pa je znašal $53 \text{ m}^3/\text{s}$, in sicer november 1990 (Hidrološki letopis Slovenije 2005, 2009).

Porečje Ljubljanice je sestavljeno iz močno zakraselih, razpokanih in prepustnih karbonatnih kamnin. Prevladujeta apnenec in dolomit. Vsa padavinska voda takoj ponikne v notranjost površja. Vode se tako podzemeljsko pretakajo, dokler ob robu kraških polj ne pridejo na

površje v številnih izvirih. Glavna razloga za to, da vode na kraškem površju sploh tečejo po površini, sta dva. V prvem primeru reka teče po površini, ker ne more ponikniti, saj je matična podlaga pod njo popolnoma nasičena z vodo. Rečemo, da je reka dosegla piezometrični nivo. Tla so tako prepojena z vodo, da te ne morejo sprejeti. V drugem primeru pa reka teče po površini, ker teče po aluvialnih naplavinah, ki so močno zbite in zamašijo odtok, ki so bili na voljo za ponikanje vode. Te naplavine so namreč neprepustne oziroma slabo prepustne. V primeru, da se piezometer spusti ali da reka zapusti aluvialne naplavine, spet ponikne v notranjost površja.

Reka Pivka teče po Pivški kotlini, kjer ponikne v Postojnsko jamo. Z Ljubljani oziroma Unico se združi v Planinski jami. Teče po flišni matični podlagi. Na drugi strani reka Gradaščica teče po slabo prepustnih dolomitih, ki sestavljajo Polhograjske Dolomite. Zaradi slabe prepustnosti je razvita površinska rečna mreža, kjer voda odteka površinsko. Pojavlja se tudi kraško površje (Kolbezen, 1998).

Opis, oziroma ocena biološke produktivnosti

Biološka produkcija je produkcija ekosistema v nekem časovnem obdobju in jo izražamo v masi na enoto površine. Delimo jo na produkcijo avtotrofov - zelene rastline in alge (primarna produkcija), produkcijo heterotrofov – konzumenti in razgrajevalci. Konzumente oziroma potrošnike, ki sestavljajo glavnino biocenoze celinskih voda na območju Slovenije delimo v dve skupini: nevretenčarji (sekundarna produkcija) in ribe (terciarna produkcija). Z vidika trajnostne rabe ribjih populacij in načrtovanja izvajanja ribiškega upravljanja je pomemben odnos med razpoložljivo hrano (predvsem primarna in sekundarno produkcija) na eni strani in velikostjo ribjih populacij. To je eden pomembnejših elementov pri določanju nosilne kapacitete vodnega okolja oziroma ribiškega revirja. Poleg razpoložljive hrane je pomembna, tudi kakovost in raznolikost habitatov. Raziskave kažejo, da je stanje habitata še pomembnejše od razpoložljive hrane.

Nosilna kapaciteta okolja določa velikost populacije, ki lahko preživi v danem okolju. Populacije se prilagajajo na spremembe pogojev v naravi oziroma populacija niha okrog nosilne kapacitete. Nihanja se odražajo s časovnim zamikom, tako imenovanim časovnim reakcijskim zamikom.

Raziskave biološke produktivnosti posameznih vodotokov in jezer v Sloveniji so redke in se ne izvajajo sistematično. Obstajajo večinoma enkratni podatki o biološki produktivnosti posameznih odsekov vodotokov, opazovanj v daljšem časovnem obdobju ni. Za verodostojno oceno biološke produktivnosti posameznih ribiških okolišev oziroma revirjev bi bilo treba vzpostaviti smiselni in racionalen monitoring, mrežo vzorčnih mest z rednimi opazovanji vsaj enkrat v času trajanja posameznega načrtovalskega obdobja.

Dokler monitoring ni vzpostavljen, ukrepi za izvajanje trajnostne rabe populacij lovnih vrst rib slonijo na analizi ribiškega upravljanja v preteklem obdobju.

Seznam vrst in njihova razširjenost

V tabeli 3 je prikazan vrstni sestav in varstveni status rib v notranjsko-ljubljanskem ribiškem območju. Njihovo varstvo se za sladkovodne vrste rib izvaja po Uredbi o zavarovanih prostoživečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/2004 in 109/2004, 84/2005, 115/2007, 32/2008-Odl.US, 96/2008, 36/2009), Pravilniku o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah (Uradni list RS, št. 99/2007), Pravilniku o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v Rdeči seznam (Uradni list RS, št. 82/2002) in habitatni direktivi Sveta Evropske skupnosti o ohranjanju naravnih habitatov ter divje favne in flore, Aneks II in V (92/43/EEC z dne 21.5.1992).

Tabela 3. Seznam vrst v notranjsko-ljubljanskem ribiškem območju ter njihov varstveni status

Vrsta	Latinsko ime	Habitatna direktiva	Uredba	Rdeči seznam	Pravilnik mera (cm)	Pravilnik varstvena doba ***
klen	<i>Squalius cephalus</i> (Linnaeus, 1758)				30	1.5. – 30.6.
pisanec	<i>Phoxinus phoxinus</i> (Linnaeus, 1758)				-	1.4. – 30.6.
rdečeperka	<i>Scardinius erythrophthalmus</i> (L., 1758)				-	1.4.-30.6.
linj	<i>Tinca tinca</i> (Linnaeus, 1758)			E	30	1.5. – 30.6.
krap	<i>Cyprinus carpio</i> Linnaeus, 1758				-	-
ščuka	<i>Esox lucius</i> Linnaeus, 1758		H	V	50	1.2. – 30.4.
navadni ostriž	<i>Perca fluviatilis</i> Linnaeus, 1758				-	1.3. – 30.6.
kapelj	<i>Cottus gobio</i> Linnaeus, 1758	2	H	V		
menek	<i>Lota lota</i> (Linnaeus, 1758)		H	E	30	1.12. – 31.3.
sulec	<i>Hucho hucho</i> (Linnaeus, 1758)	2,5	H	E	70	15.2. – 30.9.
lipan	<i>Thymallus thymallus</i> (Linnaeus, 1758)	5		V	30	1.12. – 15.5.
rdečeoka	<i>Rutilus rutilus</i> (Linnaeus, 1758)				-	1.4.-30.6.

Načrt ribiškega upravljanja v notranjsko-ljubljanskem RO-osnutek

Vrsta	Latinsko ime	Habitatna direktiva	Uredba	Rdeči seznam	Pravilnik mera (cm)	Pravilnik varstvena doba ***
platnica	<i>Rutilus virgo</i> (Heckel, 1852)	2	H	E	35	1.3. – 31.5.
podust	<i>Chondrostoma nasus</i> (Linnaeus, 1758)		H	E	35 (D) oz. 18 (J)	1.3. – 31.5.
mrena	<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	5	H	E	30	1.5. – 30.6.
pohra	<i>Barbus balcanicus</i> Kot.,Ts.,Rab&Ber.2002	2,5	H		-	1.5. – 30.6.
zelenika	<i>Alburnus alburnus</i> (Linnaeus, 1758)					*****
pisanka	<i>Alburnoides bipunctatus</i> (Bloch, 1782)			O1		
donavski potočni piškur	<i>Eudontomyzon vladykovi</i> Oliva&Zanan 1959	2	Z,H	E		
potočna postrv	<i>Salmo t. m. fario</i> Linnaeus, 1758			E	25	1.10.–28.2.(D) oz. 1.10.–31.3.(J)
potočna zlatovčica	<i>Salvelinus fontinalis</i> (Mitchill, 1814)				-	1.12. – 28.2.
ameriški somič	<i>Ameiurus nebulosus</i> (Lesueur, 1819)					
kesslerjev globoček	<i>Romanogobio kesslerii</i> (Dybowsky, 1862)	2	Z,H	V		
blistavec	<i>Telestes souffia</i> (Risso, 1827)	2	Z,H	E		
zvezdogled	<i>Romanogobio uranoscopus</i> (Agassiz, 1828)	2	H	V		
globoček	<i>Gobio obtusirostris</i> Valenciennes, 1842					
nežica	<i>Cobitis elongatoides</i> Bacescu &Maier,1969		Z,H	V		
šarenka	<i>Oncorhynchus mykiss</i> (Walbaum, 1792)				-	1.12. – 28.2.
babica	<i>Barbatula barbatula</i> (Linnaeus, 1758)			O1		
belia amur	<i>Ctenopharyngodon idella</i> (Valencien.1844)					
koreselj	<i>Carassius carassius</i> (Linnaeus, 1758)				-	1.5. – 30.6.
srebrni koreselj	<i>Carassius gibelio</i> (Bloch, 1782)				-	-
som	<i>Silurus glanis</i> Linnaeus, 1758			V	60	1.5. – 30.6.
jezerska postrv	<i>Salmo t. m. lacustris</i> Linnaeus,1758			E	40	1.10. – 31.3.
androga	<i>Blicca bjoerkna</i> (Linnaeus, 1758)				26	15.4. – 30.6.
ploščič	<i>Abramis brama</i> (Linnaeus, 1758)				30	1.5. – 30.6.
ogrica	<i>Vimba vimba</i> (Linnaeus, 1758)			E	30	1.5. – 30.6.
sončni ostriž	<i>Lepomis gibbosus</i> (Linnaeus, 1758)					
smuč	<i>Sander lucioperca</i> (Linnaeus, 1758)			E	50	1.3. – 31.5.
činklja	<i>Misgurnus fossilis</i> (Linnaeus, 1758)	2	H	E		

Legenda:

Habitatna direktiva = Evropsko pomembna vrsta= Direktiva sveta Evrope 92/43/EGS o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst

Uredba = Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/2004)

Z	zavarovana vrsta
H	vrsta, katere habitat se varuje

Rdeči seznam = Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Uradni list RS, št. 82/2002)

E	prizadeta vrsta
V	ranljiva vrsta

Po Uredbi o zavarovanih prostoživečih živalskih vrstah se vrste, ki so v tabeli označene z oznako Z, varujejo kot živalske vrste, za katere je določen varstveni režim za varstvo živali in populacij. Uredba določa, da je živali teh vrst prepovedano zavestno poškodovati, zastrupiti, usmrtiti, odvzeti iz narave, loviti, ujeti ali vznemirjati. Navedene zavarovane vrste niso predmet ribolova, za zgornja dejanja si je potrebno pridobiti posebno dovoljenje ministrstva (Ministrstvo za okolje in prostor).

V nadaljevanju je prikazana razširjenost nekaterih v uplenu najpogosteje zastopanih ribjih vrst, ki jih je v skladu z Uredbo o ribjih vrstah, ki so predmet ribolova v celinskih vodah (Uradni list RS, št. 46/2007) dovoljeno loviti v notranjsko-ljubljanskem ribiškem območju.

Načrt ribiškega upravljanja v notranjsko-ljubljanskem RO-osnutek

Slika 3. Razširjenost potočne postrvi v notranjsko-ljubljanskem ribiškem območju

Načrt ribiškega upravljanja v notranjsko-ljubljanskem RO-osnutku

Slika 4. Razširjenost lipana v notranjsko-ljubljanskem ribiškem območju

Načrt ribiškega upravljanja v notranjsko-ljubljanskem RO-osnutku

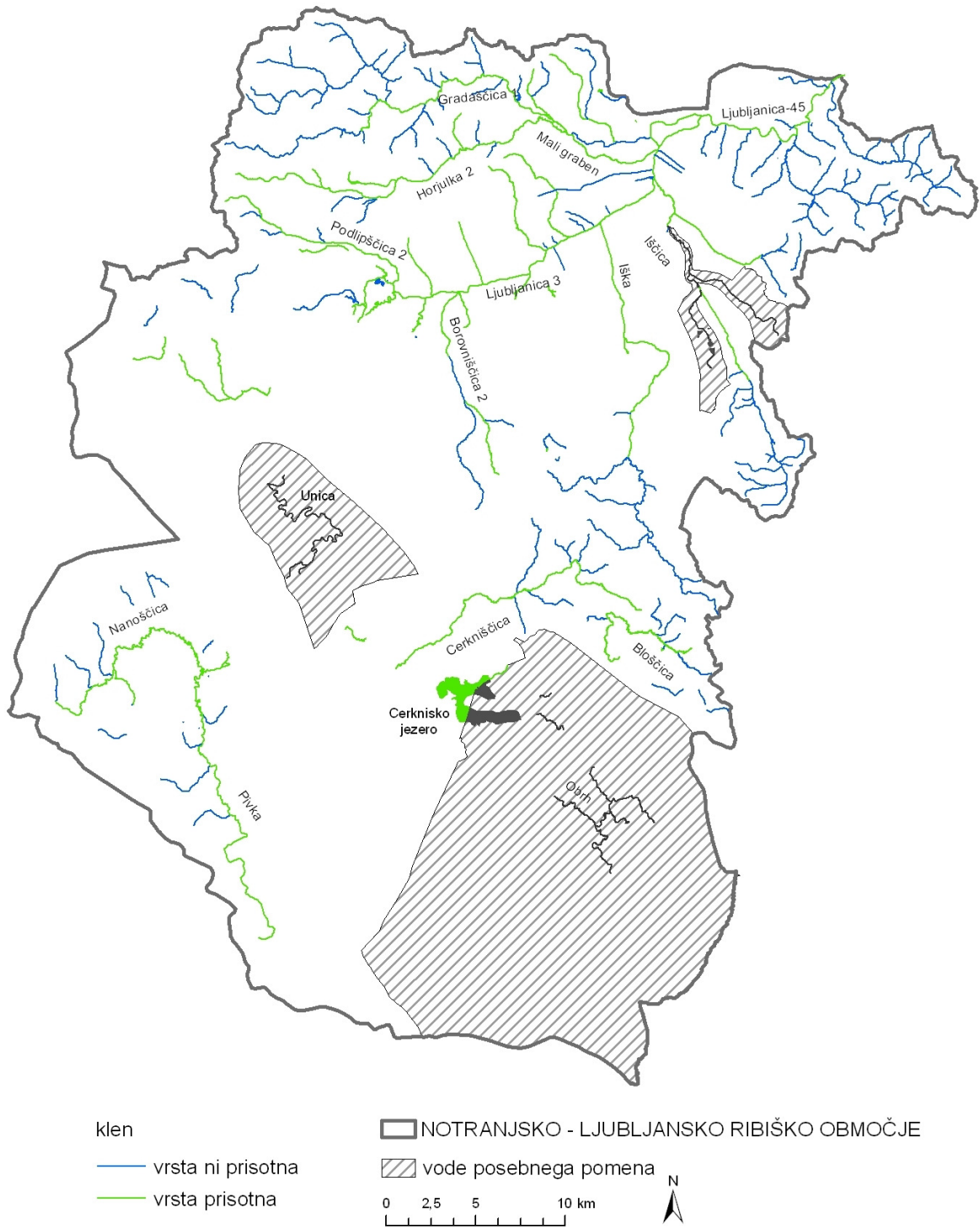

Slika 5. Razširjenost sulca v notranjsko-ljubljanskem ribiškem območju

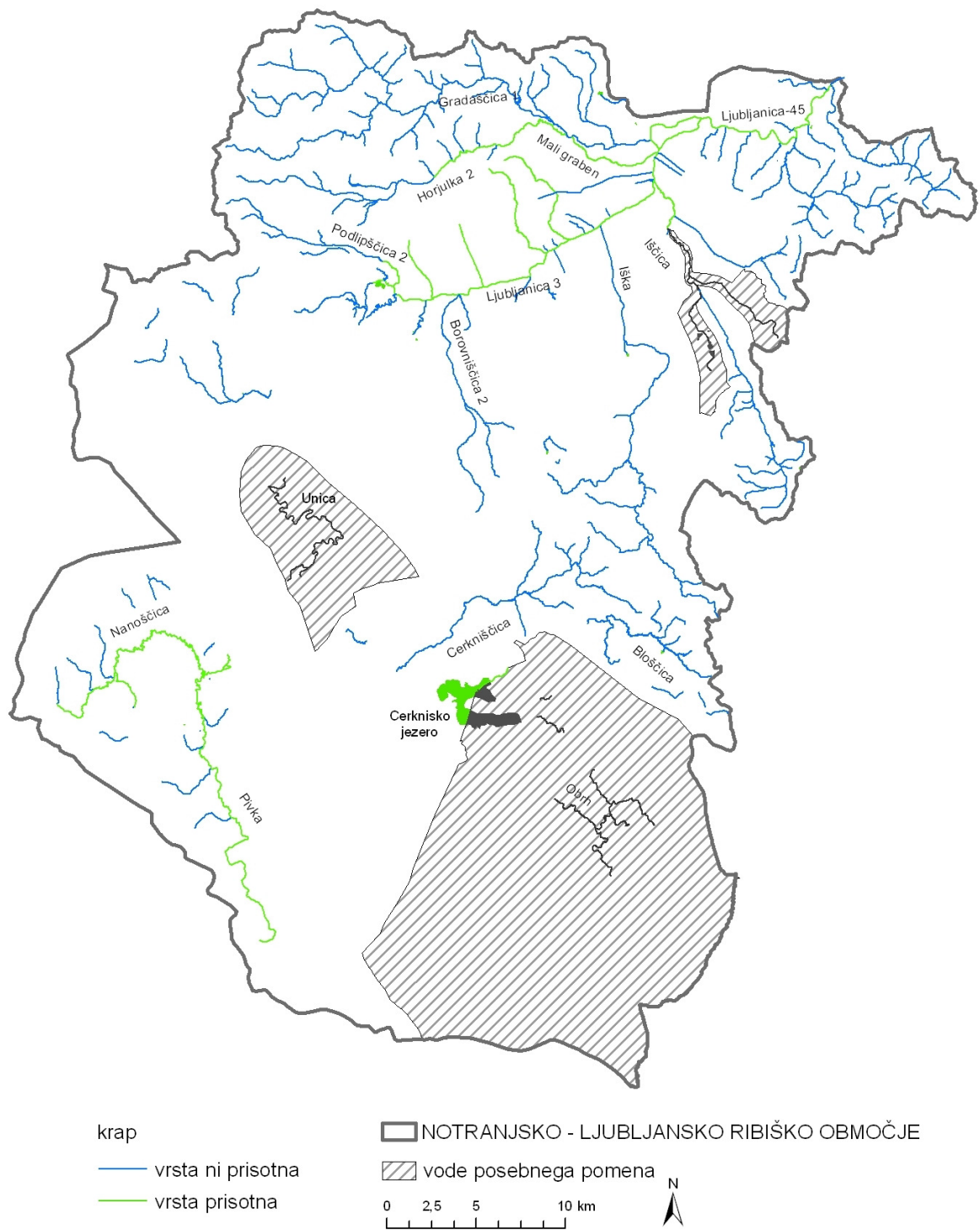
Slika 6. Razširjenost šarenke v notranjsko-ljubljanskem ribiškem območju

Načrt ribiškega upravljanja v notranjsko-ljubljanskem RO-osnutek

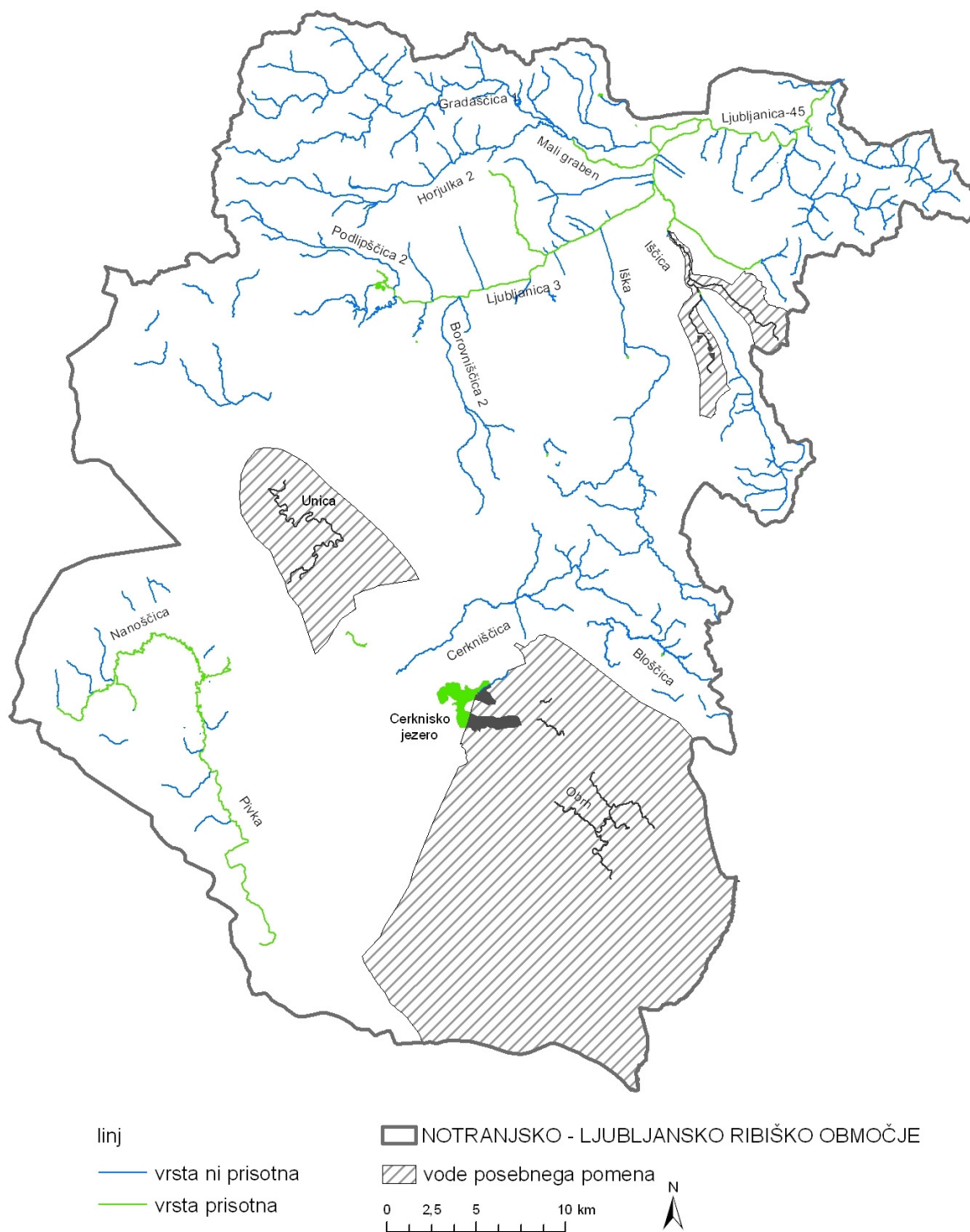
Slika 7. Razširjenost klena v notranjsko-ljubljanskem ribiškem območju

Načrt ribiškega upravljanja v notranjsko-ljubljanskem RO-osnutek

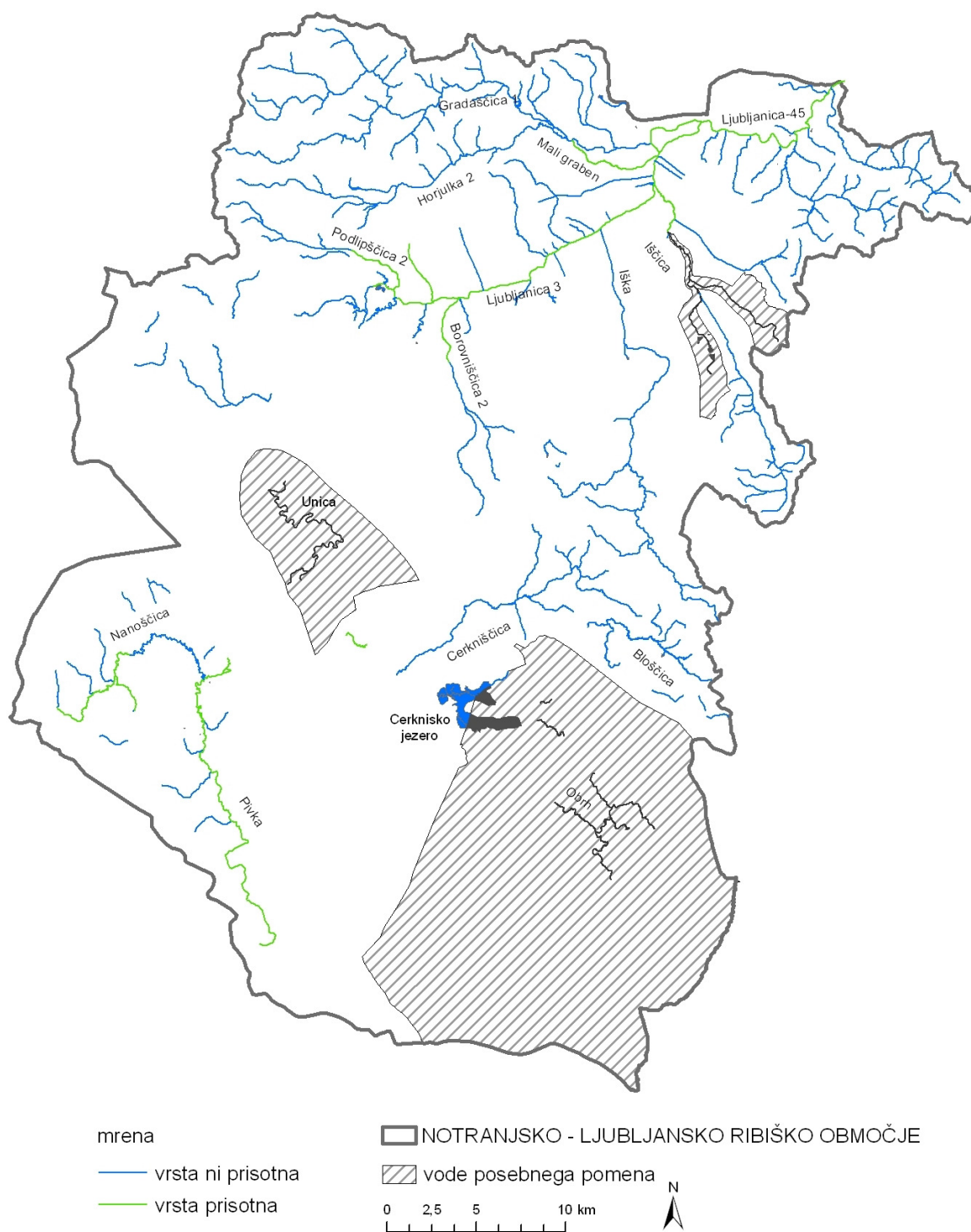
Slika 8. Razširjenost krapa v notranjsko-ljubljanskem ribiškem območju

Načrt ribiškega upravljanja v notranjsko-ljubljanskem RO-osnutek

Slika 9. Razširjenost linja v notranjsko-ljubljanskem ribiškem območju

Načrt ribiškega upravljanja v notranjsko-ljubljanskem RO-osnutek

Slika 10. Razširjenost mreene v notranjsko-ljubljanskem ribiškem območju

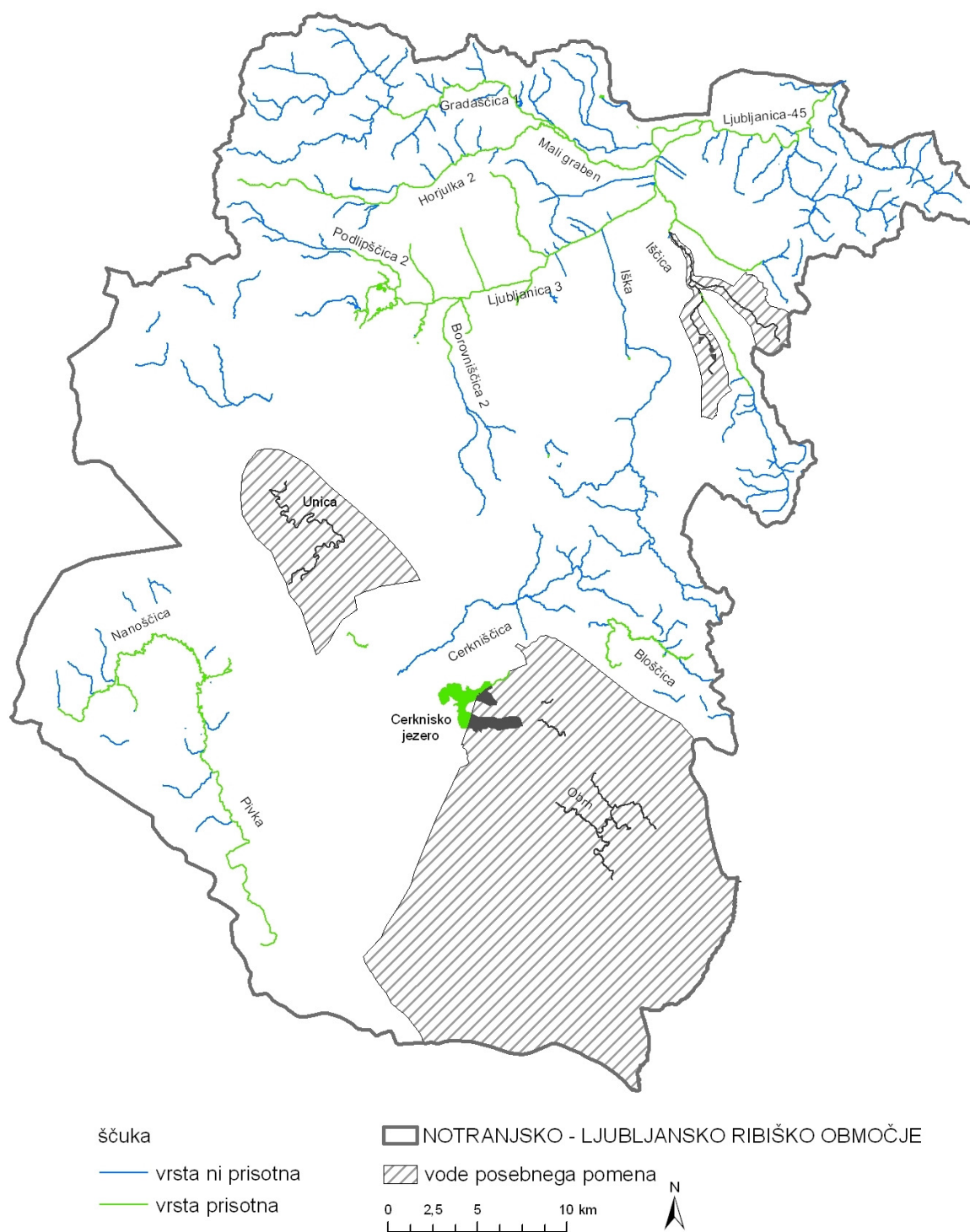

Slika 11. Razširjenost platnice v notranjsko-ljubljanskem ribiškem območju

Slika 12. Razširjenost podusti v notranjsko-ljubljanskem ribiškem območju

Načrt ribiškega upravljanja v notranjsko-ljubljanskem RO-osnutek

Slika 13. Razširjenost ščuke v notranjsko-ljubljanskem ribiškem območju

Ocena naseljenosti in dinamike rasti

V spodnji tabeli so prikazani podatki o naseljenosti rib v nekaterih vodotokih notranjsko-ljubljanskega ribiškega območja, kjer so bile opravljene raziskave po letu 2000. Podatki so povzeti po ihtioloških raziskavah, ki jih je izvajal Zavod za ribištvo Slovenije.

Tabela 4. Naseljenost (ločeno za salmonide in ciprinide) v ribolovnih revirjih notranjsko-ljubljanskega ribiškega območja (kg/ha)

vodotok	lokacija	leto	salmonidi	ciprinidi	skupaj
Ljubljana	Moste-Podgrad	2008	29,85	68,23	98,08
Horjulščica	Dobrova	2009	2,65	114,25	116,9
Horjulščica	Dobrova-Horjul	2009	1,85	71,37	73,22
Logaščica	Za suhim zadrževalnikom	1991	102,4	172,4	274,8
Logaščica	Pod pokopališčem	1991	94,2	704,7	798,9
Logaščica	Pri skakalnicah	1991	1,4	249,0	250,4
Glinščica	Glince nad lesenim m.	1991	0	755,1	755,1
Glinščica	Glince pod lesenim m.	1991	0	260,2	260,2

Podatki o drstiščih

V spodnji tabeli je prikazan seznam drstišč v notranjsko-ljubljanskem ribiškem območju, vrste rib, ki se drstijo na posameznih drstiščih, ocenjena površina posameznega drstišča in čas glavne drsti.

Tabela 5. Drstišča v notranjsko-ljubljanskem ribiškem območju

ribiški okoliš	vrsta ribe	površina	ime revirja	čas drsti	X	Y	Št. drstišča
cerkniški	ščuka	10000	Cerkniško j. - zahodni del**	marec-april	448611	69897	
cerkniški	ščuka	2500	Cerkniško j. - zahodni del**	marec-april	450435	69381	
cerkniški	ščuka	10000	Cerkniško j. - zahodni del**	marec-april	451016	69310	
cerkniški	ščuka	2500	Cerkniško j. - zahodni del**	marec-april	450984	69088	
cerkniški	ščuka	2500	Cerkniško j. - zahodni del**	marec-april	451081	69022	
cerkniški	ščuka	2500	Cerkniško j. - zahodni del**	marec-april	451277	68887	
cerkniški	ščuka	2500	Cerkniško j. - zahodni del**	marec-april	451347	68675	
cerkniški	ščuka	2500	Cerkniško j. - zahodni del**	marec-april	451364	68507	
cerkniški	ščuka	250	Cerkniško j. - zahodni del**	marec-april	452010	69218	
cerkniški	ščuka	8000	Cerkniško j. - zahodni del**	marec-april	452097	69185	
cerkniški	ščuka	10000	Cerkniško j. - zahodni del**	marec-april	452173	69164	
cerkniški	ščuka	2500	Cerkniško j. - zahodni del**	marec-april	451163	68697	
cerkniški	ščuka	2500	Cerkniško j. - zahodni del**	marec-april	451228	68648	
cerkniški	ščuka	2500	Cerkniško j. - zahodni del**	marec-april	451016	68512	
cerkniški	ščuka	2500	Cerkniško j. - zahodni del**	marec-april	451358	68078	
cerkniški	ščuka	2500	Cerkniško j. - zahodni del**	marec-april	451668	67595	
cerkniški	klen	300	Cerkniško j. - zahodni del**	junij	450842	68974	
cerkniški	klen	2500	Cerkniško j. - zahodni del**	junij	450267	69071	
cerkniški	klen	10000	Cerkniško j. - zahodni del**	junij	450935	69245	
cerkniški	klen	2500	Cerkniško j. - zahodni del**	junij	450973	69381	
cerkniški	klen	10000	Cerkniško j. - zahodni del**	junij	448627	69810	
cerkniški	linj	10000	Cerkniško j. - zahodni del**	junij	451022	69245	
cerkniški	linj	2500	Cerkniško j. - zahodni del**	junij	451152	69028	
cerkniški	linj	2500	Cerkniško j. - zahodni del**	junij	451608	69299	

Načrt ribiškega upravljanja v notranjsko-ljubljanskem RO-osnutek

cerkniški	linj	8000	Cerkniško j. - zahodni del**	junij	451255	68974	
cerkniški	linj	10000	Cerkniško j. - zahodni del**	junij	451326	67942	
cerkniški	linj	2500	Cerkniško j. - zahodni del**	junij	451298	68219	
cerkniški	linj	2500	Cerkniško j. - zahodni del**	junij	451174	68414	
cerkniški	linj	2500	Cerkniško j. - zahodni del**	junij	451022	68328	
cerkniški	linj	2500	Cerkniško j. - zahodni del**	junij	451320	68121	
cerkniški	menek	2500	Cerkniško j. - zahodni del**	junij	450104	69180	
cerkniški	menek	10000	Cerkniško j. - zahodni del**	junij	450951	69131	
cerkniški	krap	10000	Cerkniško j. - zahodni del**	junij	451060	69071	
cerkniški	krap	2500	Cerkniško j. - zahodni del**	junij	451293	68740	
cerkniški	krap	250	Cerkniško j. - zahodni del**	junij	451776	69131	
cerkniški	potočna	-	Cerknica s pritoki*				
cerkniški	klen	-	Cerknica s pritoki*				
cerkniški	ščuka	4000	Rak	marec-april	445337	72541	
cerkniški	linj	4000	Rak	junij	445451	72372	
cerkniški	klen	4000	Rak	junij	445505	72166	
vrhniški	lipan	110	Ljubljana	april	446123	91634	
vrhniški	platnica	800	Ljubljana	maj	453454	92085	
vrhniški	lipan	300	Bistra	april	448964	89456	
vrhniški	sulec	20	Bistra	mar. - apr.	448814	89248	
vrhniški	sulec	50	Ljubija	mar. - apr.	447320	90892	
vrhniški	sulec	150	Podlipščica	mar. - apr.	444629	94164	
vrhniški	podust	600	Velika Ljubljana	apr. - maj	445868	89938	
vrhniški	lipan	150	Mala Ljubljana	april	445599	90472	
vrhniški	lipan	150	Mala Ljubljana	april	445863	90685	
vrhniški	sulec	50	Mala Ljubljana	mar. - apr.	446117	90690	
vrhniški	potočna postrv	20	Bela	dec. - jan.	444007	91239	
vrhniški	potočna postrv	40	Hribški potok	dec. - jan.	445396	91094	
vrhniški	platnica	500	Podpeški Graben	maj	455105	91903	
dolomitski	potočna postrv	5	Gradaščica	nov.-dec.	448733	101732	
dolomitski	potočna postrv	10	Gradaščica	nov.-dec.	447750	101732	
dolomitski	lipan	30	Gradaščica	marec	454850	101839	
dolomitski	lipan	40	Gradaščica	marec	454187	102801	
dolomitski	sulec	30	Gradaščica	april	456347	101197	
dolomitski	sulec	20	Gradaščica	april	455705	101433	
dolomitski	sulec	20	Gradaščica	april	450466	103079	
dolomitski	sulec	30	Gradaščica	april	449888	102224	
dolomitski	klen	20	Gradaščica	maj-junij	451407	103272	
dolomitski	klen	50	Gradaščica	maj-junij	449161	101989	
dolomitski	potočna postrv	30	Mala voda	nov.-dec.	446851	102138	
dolomitski	potočna postrv	10	Mala voda	nov.-dec.	446402	100834	
dolomitski	šarenka	20	Mala voda	december	447151	102138	
dolomitski	potočna postrv	20	Božna	nov.-dec.	447472	102502	
dolomitski	potočna postrv	50	Horjulka	nov.-dec.	445504	97112	
dolomitski	lipan	30	Horjulka	marec	453011	99764	
dolomitski	sulec	20	Horjulka	april	455149	100983	
dolomitski	ščuka	100	Horjulka	april	450038	98053	
dolomitski	klen	60	Horjulka	maj-junij	451984	99465	
dolomitski	podust	70	Horjulka	april - maj	450722	98802	
dolomitski	platnica	60	Horjulka	april - maj	450337	98438	
barjanski	lipan	1500	Iščica	april-maj	463220	95610	
barjanski	podust	1500	Iščica	april-maj	463162	95438	
barjanski	platnica	1500	Iščica	april-maj	463449	95954	

Načrt ribiškega upravljanja v notranjsko-ljubljanskem RO-osnutek

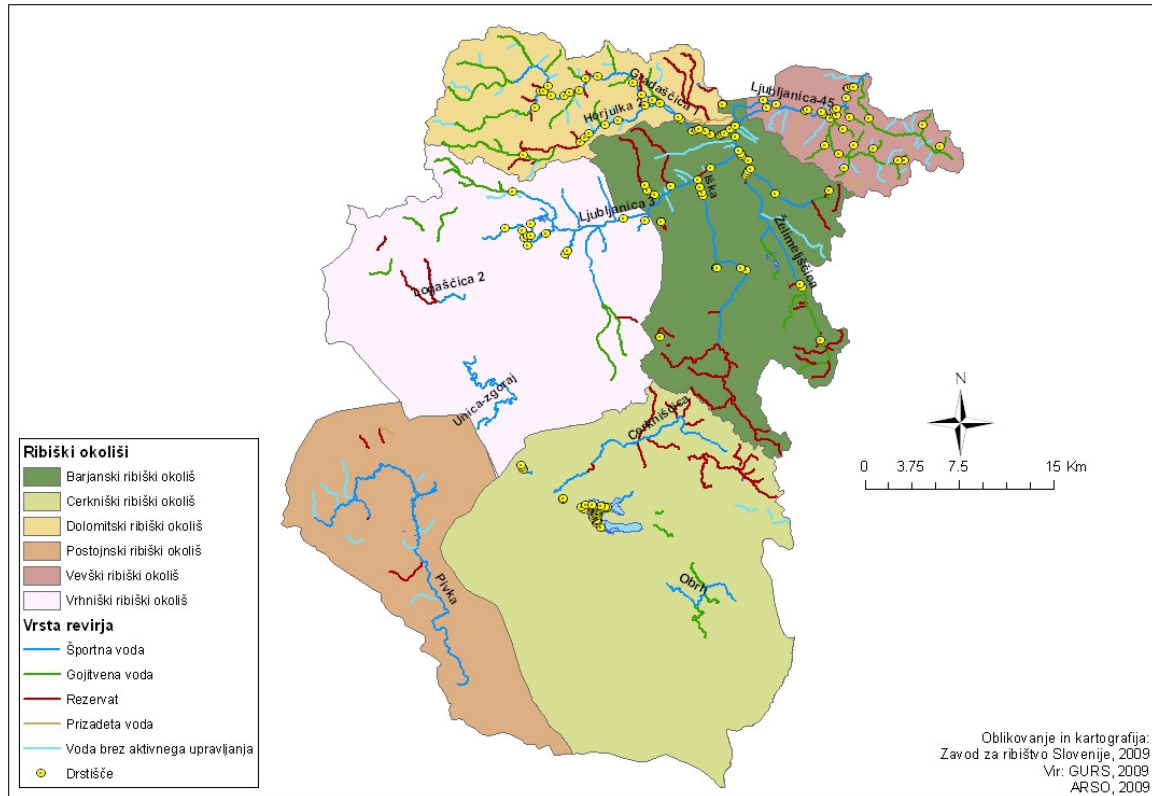
barjanski	klen	1000	Iščica	maj-junij	463277	96670	
barjanski	mrena	200	Iščica	maj-junij	463306	95753	
barjanski	krap	2000	Iščica	maj-junij	462532	97386	
barjanski	krap	100	Goriški graben	maj-junij	455858	93949	
barjanski	krap	300	Radna	maj-junij	457176	94636	
barjanski	linj	300	Iščica	maj-junij	462676	97186	
barjanski	linj	100	Goriški graben	maj-junij	455285	94264	
barjanski	ščuka	500	Iščica	april-maj	462819	96956	
barjanski	ščuka	1000	Goriški graben	april-maj	455085	94665	
barjanski	ščuka	200	Ribnik Strahomer	april-maj	460783	88107	
barjanski	rdečeperka	200	Ribnik Strahomer	april-maj	460784	88107	
barjanski	klen	200	Ribnik Strahomer	april-maj	460785	88107	
barjanski	rdečeoka	100	Ribnik Tivoli	maj-junij	461239	101034	
barjanski	klen	100	Ribnik Tivoli	maj-junij	461239	101034	
barjanski	navadni koreselj	100	Ribnik Tivoli	maj-junij	461239	101034	
barjanski	pezdirk	100	Ribnik Tivoli	maj-junij	461239	101034	
barjanski	klen	100	Ribnik Rakitna	maj-junij	456298	82673	
barjanski	ostriz	50	Ribnik Rakitna	maj-junij	456298	82673	
barjanski	rdečeoka	30	Ribnik Rakitna	maj-junij	456297	82673	
barjanski	navadni koreselj	30	Ribnik Rakitna	maj-junij	456297	82672	
barjanski	klen	100	Krimsko jezero	maj-junij	456366	91750	
barjanski	ščuka	100	Krimsko jezero	marec-april	456368	91751	
barjanski	rdečeperka	100	Krimsko jezero	maj-junij	456367	91751	
barjanski	potočna postrv	100	Krimsko jezero	nov.-dec.	456367	91750	
barjanski	ščuka	1000	Ljubljana	april-maj	460355	96068	
barjanski	linj	1000	Ljubljana	maj-junij	462303	98503	
barjanski	sulec	400	Iška	marec-april	463093	87964	
barjanski	potočna postrv	500	Iška	nov.-dec.	462659	88140	
barjanski	podust	500	Iška	april-maj	459639	94121	
barjanski	klen	1000	Iška	maj-junij	459496	94550	
barjanski	mrena	200	Iška	maj-junij	459324	95123	
barjanski	ščuka	1000	Iška	april-maj	459754	93806	
barjanski	sulec	100	Želimeljščica	marec-april	467375	86838	
barjanski	potočna postrv	1000	Želimeljščica	nov.-dec.	468983	82403	
barjanski	lipan	200	Želimeljščica	april-maj	467574	86559	
barjanski	sulec	400	Mali Graben	marec-april	457790	100025	
barjanski	sulec	200	Mali graben	marec-april	459209	99040	
barjanski	sulec	200	Mali graben	marec-april	459866	98923	
barjanski	potočna postrv	1000	Mali graben	nov.-dec.	457919	99873	
barjanski	lipan	400	Mali graben	april-maj	458846	98946	
barjanski	lipan	400	Mali graben	april-maj	461873	99076	
barjanski	podust	500	Mali graben	april-maj	461415	98818	
barjanski	podust	300	Mali graben	april-maj	460355	98732	
barjanski	platnica	1500	Mali graben	april-maj	461043	98618	
barjanski	platnica	1500	Mali graben	april-maj	459381	99133	
barjanski	klen	5000	Mali graben	maj-junij	462274	99334	
barjanski	mrena	500	Mali graben	maj-junij	461215	98704	
barjanski	potočna postrv	200	Škofjeloški graben	nov.-dec.	469698	94288	
barjanski	ščuka	500	Škofjeloški graben	april-maj	465425	94035	
vevški	potočna postrv	500	vsí gojitveni revirji	okt. - nov.	471309	100044	
vevški	potočna postrv	500	vsí gojitveni revirji	okt. - nov.	472855	100006	
vevški	potočna postrv	500	vsí gojitveni revirji	okt. - nov.	477080	99478	
vevški	potočna postrv	500	vsí gojitveni revirji	okt. - nov.	478476	97743	

Načrt ribiškega upravljanja v notranjsko-ljubljanskem RO-osnutek

vevški	potočna postrv	500	vsi gojitveni revirji	okt. - nov.	475175	96687	
vevški	potočna postrv	500	vsi gojitveni revirji	okt. - nov.	475609	96649	
vevški	potočna postrv	500	vsi gojitveni revirji	okt. - nov.	473214	97555	
vevški	potočna postrv	500	vsi gojitveni revirji	okt. - nov.	471630	97856	
vevški	potočna postrv	500	vsi gojitveni revirji	okt. - nov.	470894	96027	
vevški	potočna postrv	500	vsi gojitveni revirji	okt. - nov.	469366	97837	
vevški	potočna postrv	500	vsi gojitveni revirji	okt. - nov.	470441	97177	
vevški	potočna postrv	500	vsi gojitveni revirji	okt. - nov.	470819	99120	
vevški	podust	500	Ljubljana R-45	mar. - april	468016	100615	
vevški	platnica	200	Ljubljana R-45	april - maj	465479	101040	
vevški	mrena	8000	Ljubljana R-45	maj - jun.	464526	101415	
vevški	ščuka	4000	Ljubljana R-45	marec	464764	100836	
vevški	ščuka	4000	Ljubljana R-45	marec	467777	100581	
vevški	krap	10000	Ljubljana R-45	junij	467811	100598	
vevški	klen	0	Ljubljana R-45	maj-junij	469149	100304	
vevški	podust	10000	Ljubljana R-47/A	mar. - april	470282	100255	
vevški	podust	10000	Ljubljana R-47/A	mar. - april	470133	100690	
vevški	platnica	0	Ljubljana R-47/A	april - maj	471058	101555	
vevški	mrena	1000	Ljubljana R-47/A	maj - jun.	471176	102381	
vevški	ščuka	1000	Ljubljana R-47/A	marec	471152	102331	
vevški	krap	1000	Ljubljana R-47/A	junij	470242	100759	
vevški	klen	0	Ljubljana R-47/A		470143	100235	
vevški	klen	0	Ljubljana R-47/A	maj-junij	471488	102475	
vevški	potočna postrv	500	Ljubljana R-47/A	december	471602	102480	
vevški	ogrica	5000	Ljubljana R-47/A	maj	469070	100443	
vevški	sulec	1000	Ljubljana R-47/A	mar. - april	469802	99963	

* Drstišča za klena in potočno postrv so vsi pritoki Cerknjščice

**Zaradi narave Cerknjškega jezera pridejo leta, ko zaradi presušitve jezera lahko celotna drst propade!

Slika 14. Drstišča v notranjsko-ljubljanskem ribiškem območju

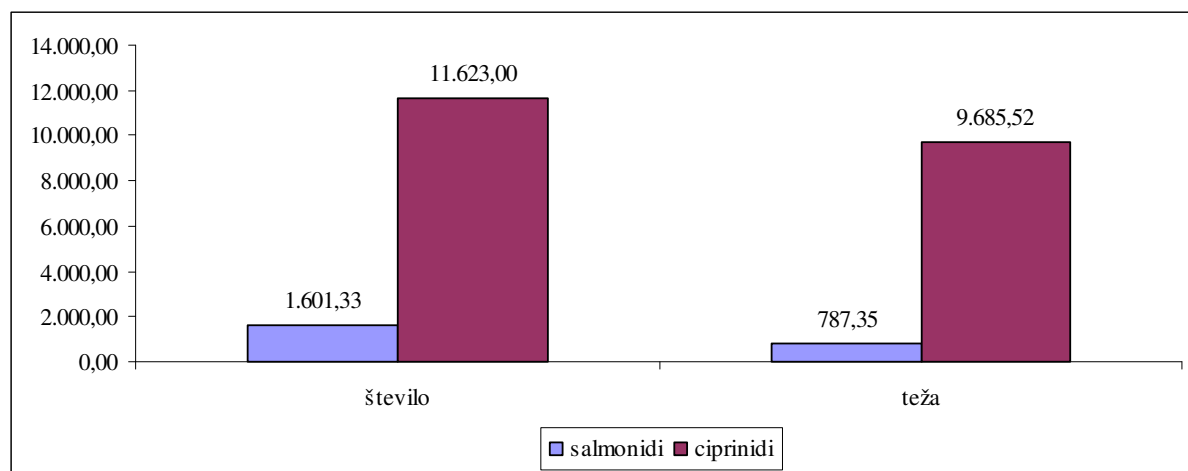
Podatki o ribogojnih obratih za gojitev rib za poribljavanja

V pripravi je Pravilnik o pogojih za pridobitev dovoljenj za gojitev rib za poribljavanje, ki bo določil pogoje, pod katerimi je mogoče gojiti ribe za poribljavanje. Predvidoma bo pravilnik sprejet do konca leta 2010. Takrat bo tudi mogoče vzpostaviti evidenco ribogojnic in podatke o gojitvi rib za poribljavanje.

Analiza izvajanja ribiškega upravljanja v preteklem obdobju načrtovanja

Pregled in presoja uplena

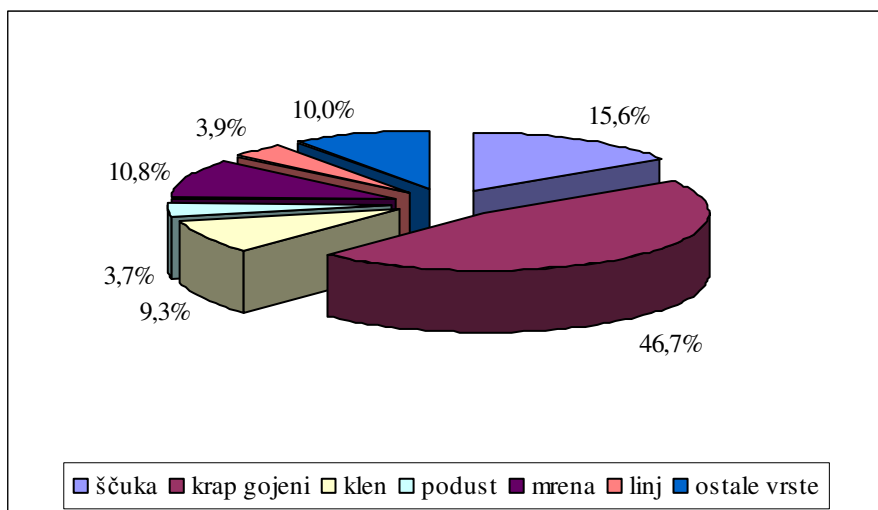
Ribiči so v notranjsko-ljubljanskem ribiškem območju v obdobju 2006-2008 lovili 22 vrst rib, pet salmonidnih in 17 ciprinidnih vrst rib. Povprečni skupni letni uplen je znašal 13224 rib s skupno težo 10,5 t.

Graf 1. Povprečni letni uplen salmonidnih in ciprinidnih vrst v skupnem uplenu v obdobju 2006-2008

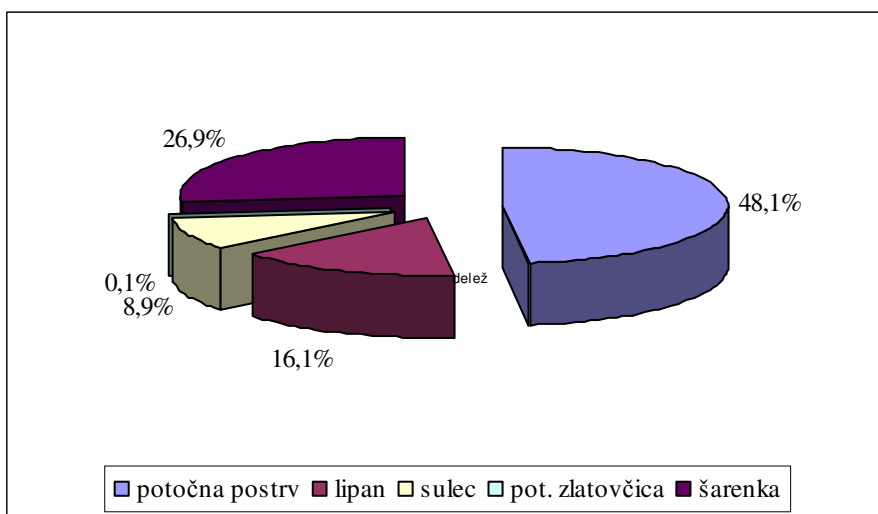
V notranjsko-ljubljanskem ribiškem območju so ribiči uplenili mnogo več rib iz skupine ciprinidnih vrst rib, povprečno letno 11623 v skupni teži 9,7 t, kot pa salmonidnih vrst rib – povprečno letno 1601 s skupno težo 0,8 t. V skupnem uplenu rib v obdobju 2006-2008 predstavlja povprečni letni uplen ciprinidnih vrst rib po številu uplenjenih rib 87,9%, delež salmonidnih vrst pa 12,1%. Tudi primerjava deležev teže uplenjenih rib pokaže, da je delež ciprinidnih vrst rib mnogo večji. V skupnem uplenu rib v obdobju 2006-2008 predstavlja povprečni letni uplen ciprinidnih vrst rib po teži uplenjenih rib 92,5%, delež salmonidnih vrst pa 7,5%.

Načrt ribiškega upravljanja v notranjsko-ljubljanskem RO-osnutek

Graf 2. Deleži posameznih vrst v povprečnem letnem uplenu (kg) ciprinidov v obdobju 2006-2008

Ribiči so v notranjsko-ljubljanskem območju lovili 17 ciprinidnih vrst rib. Največji delež po teži uplenjenih rib v skupnem uplenu ciprinidnih vrst rib v obdobju 2006-2008 ima krap, skoraj polovico uplena ali 46,7%, sledijo ščuka z deležem 15,6%, mrena 10,8%, ostale vrste skupaj (som, smuč, rdečeperka, rdečeoka, navadni ostriž, koreselj, beli amur, ogrica, platnica, ploščič in zelenika) 10%, klen 9,3%, linj 3,9% in podust 3,7%.

Graf 3. Deleži posameznih vrst v povprečnem letnem uplenu (kg) salmonidov v obdobju 2006-2008

Od skupaj pet salmonidnih vrst rib, ki so jih ribiči lovili v obdobju 2006-2008 največji delež po teži uplenjenih rib predstavlja potočna postrv (48,1%), sledijo šarenka (26,9%), lipan (16,1%), sulec (8,9%) in potočna zlatovčica (0,1%).

Pregled in presoja vlaganj

V notranjsko-ljubljanskem ribiškem območju so v obdobju 2006-2008 ribiči izvajali poribljavanja naslednjih vrst rib: gojeni krap, lipan, potočna postrv, sulec, linj, podust, smuč, šarenka in ščuka.

Večina poribljavanj je bila izvedena z dvema vrstama, šarenko in krapom, oboje v okviru dopolnilnih poribljavanj (pretežno merske ribe). Obe vrsti so gojili v ribogojnicah oziroma ribnikih in jih nato v času ribolovne sezone prenesli v ribolovne revirje.

Redno se je poribljavala tudi potočna postrv, ki se je v okviru sonaravne gojitve odlavljala v gojitvenih potokih, mladice pa so se nato prenesle v ribolovne revirje. Občasno, v posameznih ribolovnih revirjih, so izvajalci ribiškega upravljanja poribljavali tudi lipana.

Poribljavanja drugih ribjih vrst so bila simbolična.

Pregled realizacije načrtovanih ukrepov

Ta načrt je prvi načrt izvajanja ribiškega upravljanja v ribiškem območju, ki je pripravljen v skladu z novim Zakonom o sladkovodnem ribištvu. Zato pregled realizacije načrtovanih ukrepov ni možen, saj se ukrepi na tem nivoju prvič načrtujejo.

Ocena ustreznosti postavljenih usmeritev in ukrepov

Ta načrt je prvi načrt izvajanja ribiškega upravljanja v ribiškem območju, ki je pripravljen v skladu z novim Zakonom o sladkovodnem ribištvu. Zato ocena ustreznosti postavljenih usmeritev in ukrepov ni možna.

Temeljne usmeritve za ohranitev in trajnostno rabo rib

V načrtu se določajo temeljne usmeritve za ohranitev in trajnostno rabo rib v ribiškem območju, ukrepi za ohranjanje populacij domorodnih vrst rib, varstvo vrst in habitatnih tipov, zaradi katerih so opredeljena območja Natura 2000, ukrepi v delih ribiškega območja, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status in usmeritve za trajnostno rabo rib. Podlaga za izvajanje ribiškega upravljanja v vodah posebnega pomena je srednjeročni načrt ribiškega upravljanja v vodah posebnega pomena (v nadaljnjem besedilu: načrt), ki se izdelava v skladu z načrtom izvajanja ribiškega upravljanja ribiškega območja, znotraj katerega se nahajajo posamezni revirji voda posebnega pomena.

V tem poglavju so podani varstveni cilji in smernice za ohranitev in trajnostno rabo posameznih vrst rib. Od celotne palete varstvenih ciljev in smernic v skladu z Zakonom o sladkovodnem ribištvu izvajalci ribiškega upravljanja izvajajo le del, druge ukrepe pa morajo v skladu z Zakonom o ohranjanju narave izvajati druge pristojne službe (vodarstvo, varstvo narave) oziroma se ti ukrepi vgradijo v ustrezne sektorske načrte.

Ukrepi za ohranjanje populacij domorodnih vrst rib

V tem poglavju so podane usmeritve in ukrepi za zaščito in trajnostno rabo nekaterih najbolj pomembnih domorodnih vrst rib, ki jih je v skladu z Uredbo o ribjih vrstah, ki so predmet ribolova v celinskih vodah (Uradni list RS, št. 46/2007) dovoljeno loviti.

Pri vseh poribljavanjih se upošteva načelo vrstne sestave lokalnih populacij posameznih območij, okolišev in revirjev. To pomeni da v vodna telesa, kjer določena vrsta še ni prisotna, njeno poribljavanje ni dovoljeno, oziroma je dovoljeno le na podlagi predhodne presoje vpliva na varovana (Natura 2000, naravne vrednote, ekološko pomembna območja) in zavarovana območja in na podlagi strokovnega mnenja Zavoda za ribištvo Slovenije.

Zaradi plenjenja kormoranov so ogrožene populacije nekaterih domorodnih vrst rib, med njimi tudi ogroženih in zavarovanih. Učinkovitost dosedanjih lokalnih ukrepov je ali prostorsko omejena ali kratkotrajna, ukrepi pa so dragi ter delovno intenzivni. Za pripravo kakovostnega programa in ukrepov za zaščito ribjih populacij je treba izdelati dolgoročno strategijo o zaščiti posameznih vrst rib pred plenjenjem kormoranov.

Potočna postrv

Potočna postrv kaže veliko genetsko pestrost, posamezne lokalne populacije se med seboj močno razlikujejo in odražajo prilagojenost na specifično okolje v katerem živijo. Kot ena ribolovno bolj zanimivih vrst je bila gojena za poribljavanja ribolovnih revirjev v mnogih državah in različnih ribogojnicah, tudi v Sloveniji. Sonaravna vzreja in poribljavanja s potočno postrvjo v Sloveniji so bila v začetku zelo dobro organizirana. Ribiške družine, ki so imele ribolovne vode s potočno postrvjo so večinoma imele vališča, v katerih so valile ikre potočne postrvi. Ikre so pridobili s smukanjem plemenk potočnih postrvi na drstiščih v lastnih ribiških revirjih. Zarod so uporabili za sonaravno vzrejo v lastnih gojitvenih potokih, izlovljene mladice pa za poribljavanje svojih ribolovnih voda.

Zaradi boljšega prilagajanja na pogoje v ribogojnicah se je tudi v Sloveniji razširila gojitev atlantskega tipa potočne postrvi, ki se po mnogih lastnostih razlikuje od naše lokalno prisotne potočne postrvi donavskega tipa. V ta namen so večinoma uporabljali ribogojniško vzrejeno oziroma domesticirano potočno postrv iz Danske (Hansen in Loeschcke, 1994). Ta linija ima svoj izvor v atlantski evolucijski veji, zaradi česar ji pogosto poenostavljeno pravijo kar »atlantska« postrv. Zaradi izrazite prilagojenosti na ribogojniško okolje, kar se odraža v večji

in cenejši prireji v primerjavi z divjimi linijami, je med ribogojci zelo priljubljena in se dandanes na široko uporablja po celem svetu (Laikre et al., 1999). Ker se je v preteklosti v Sloveniji premalo pozornosti posvečalo izbiri plemenskih rib za gojenje potočnih postrvi za poribljavanja, se je v ta namen začela uporabljati ribogojniška – atlantska linija, ki je bila v osnovi namenjena za vzrejo mesa. V to smer je šla tudi selekcija plemenk, s čimer se je genska pestrost teh rib manjšala. Iz stališča ohranjanja domačih populacij potočne postrvi je uporaba ribogojniških – atlantskih potočnih postrvi za poribljavanja, popolnoma zgrešena.

V zadnjem desetletju je bilo opravljenih nekaj preliminarnih genetskih analiz potočne postrvi v Sloveniji, ki so pokazale, da je razširjenost »atlantske« domesticirane linije postrvi v slovenskih vodah velika in da skoraj povsod, kjer se izvaja aktivno ribiško upravljanje, že prevladujejo križanci (Snoj, 2007). Temu problemu je potrebno v bodoče posvetiti vso pozornost in na podlagi predhodnih genetskih raziskav za gojitev potočne postrvi tako v ribogojnicah kot pri sonaravni gojitvi uporabljati samo ribe genskih tipov značilnih za lokalne populacije posameznih območij.

Varstveni cilji: primarni dolgoročni cilj je vzpostavitev ekološko značilnih lokalnih populacij potočne postrvi na posameznih območjih. Ohranjanje ekoloških značilnosti habitatov, ohranjanje oziroma vzpostavljanje prehodnosti vodotoka, ki omogoča povezanost populacij in pretok genskega materiala ter dostop do drstišč, varstvo in ohranjanje drstišč, ohranjanje transportne sposobnosti plavljenja rečnih plavin, ohranjanje dinamike rečnih prodišč, varstvo pred nedovoljenim odvzemom živali iz narave, trajnostna raba populacij.

Ukrepi: zaščita drstišč in omogočanje primernih mest za reprodukcijo, prehranjevanje, prezimovanje. Mapiranje genotipa potočnih postrvi v ribiških območjih donavskega porečja, zavarovanje lokalnih ekološko signifikantnih (genetsko čistih) populacij donavskega tipa, postavitve rezervatov za plemenke, določitev ribogojnic za posamezna območja, določitev gojitvenih revirjev za sonaravno gojitev v naravnem okolju – izberejo se predvsem revirji v postrvjem pasu, izvajanje repopulacije - določitev obsega poribljavanj za posamezna območja v skladu s potrebami in ekosistemskimi značilnostmi območja.

Gojitev lahko poteka v ribogojnicah in naravnem okolju – sonaravna gojitev. Gojitev za poribljavanja poteka samo v ribogojnicah, ki izpolnjujejo pogoje za gojitev rib za poribljavanja in to le na območju donavskega porečja. Plemenke se smukajo v naravi ali se za pridobivanje plemenskega materiala v ribogojnici vzdržuje plemenska jata vzrejena iz iker pridobljenih v naravi oziroma v primeru pomanjkanja iker iz narave tudi iz iker pridobljenih od plemenske jate iz ribogojnice. Zarod se prenese v gojitvene revirje (G1) za sonaravno gojitev potočne postrvi ali se z njim poribljavajo ribolovni revirji. V primeru prenosa zaroda v gojitvene revirje se po izteku dvoletnega ciklusa sonaravne gojitve izlovijo mladice in doseljujejo v salmonidne ribolovne revirje. V primeru poslabšanja ugodnega stanja populacij potočne postrvi, zaradi plenjenja kormoranov, naj se vpliv plenjenja kormorana zmanjša.

Sulec

Sulec je endemit donavskega povodja, največji sladkovodni salmonid v Evropi in edini predstavnik rodu *Hucho* pri nas. Sulec sedaj živi na območju Nemčije, Avstrije, Češke, Slovaške, Poljske, Madžarske, Romunije, Slovenije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Srbije, Bolgarije in nekdanje Sovjetske Zveze (porečje reke Amur) (Skalin, 1982). Vrsta je številčnejša v desnih pritokih Donave. Zelo redko naseljuje spodnje tokove rek.

V zadnjih devetdesetih letih se je areal sulca v Sloveniji zmanjšal, podobno kot drugod po Evropi. Ocenjeno je, da je sulec nekdanj naseljeval 11.126 km vodotokov. Trenutno ga ni več kot na 4.353 km vodotokov, kar pomeni 39% prvotnega areala (Zabrc, 2008). Sulec je trenutno redek na 3.055 km vodotokov, kar predstavlja 27,5 % prvotne dolžine njegove razširjenosti. Le na 3.718 km dolžine vodotokov, kar je 33,4 % prvotne dolžine naselitve, je sulec bolj ali manj pogost. Tudi območja kjer trenutno še živi ne naseljuje kontinuirano, ampak po fragmentih. V nekaterih rekah so tako nastale izolirane populacije. V glavnem je sulec izginil iz spodnjih tokov rek in je sedaj omejen na njihove predalpske odseke.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitatov, ohranjanje oziroma vzpostavljanje prehodnosti vodotoka, ki omogoča povezanost populacij in pretok genskega materiala ter dostop do drstišč, varstvo drstišč, ohranjanje drstišč, ohranjanje transportne sposobnosti plavljenja rečnih plavin, ohranjanje dinamike rečnih prodišč, varstvo pred nedovoljenim odvzemom živali iz narave, trajnostna raba populacij.

Varstveni ukrepi: prenehanje onesnaževanja rek in potokov, prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način, ureditev in nadzor nad črpanjem voda, restavracija in renaturacija uničenih habitatov, vzpostavitev oziroma izboljšanje prehodnosti preko jezov, določitev ribogojnic za gojitev, izvajanje vzdrževalnih poribljavanj sulčjih mladice.

Lipani

V osrednji Evropi je lipan razširjen v Franciji, Nemčiji, Severni Italiji in v nekaterih rekah donavskega povodja. V Sloveniji je razširjen v zgornjih tokovih večine slovenskih rek. V notranjsko-ljubljanskem ribiškem območju ga najdemo v reki Obrh, Unici, Ljubljanici in njenih pritokih.

Ogrožajo ga onesnaževanje in regulacije oziroma degradacija habitatov, v zadnjem času tudi plenjenje vedno številčnejših kormoranov, ki so v posameznih revirjih dobesedno zdesetkali lipanske populacije.

Varstveni cilji: vzpostavitev in ohranitev lokalne ekološko značilne populacije oziroma njeno povečanje. Ohranjanje ekoloških značilnosti habitatov, ohranjanje oziroma vzpostavljanje prehodnosti vodotoka, ki omogoča povezanost populacij in pretok genskega materiala ter dostop do drstišč, varstvo drstišč, ohranjanje drstišč, ohranjanje transportne sposobnosti plavljenja rečnih plavin, ohranjanje dinamike rečnih prodišč, varstvo pred nedovoljenim odvzemom živali iz narave, trajnostna raba populacij.

Ukrepi: prenehanje onesnaževanja rek in potokov, prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način, ureditev in nadzor nad črpanjem voda, restavracija in renaturacija uničenih habitatov, vzpostavitev oziroma izboljšanje prehodnosti preko jezov, določitev ribogojnic za gojitev lipana, določitev drstišč, ki so primerna za smukanje lipana, izvajanje vzdrževalnih poribljavanj lipanskih mladice, zmanjšanje vpliva kormoranov na lipanske populacije. V primeru poslabšanja ugodnega stanja populacij lipana, zaradi plenjenja kormoranov, naj se vpliv plenjenja kormorana zmanjša.

Podust

V notranjsko-ljubljanskem ribiškem območju lahko podust najdemo le v reki Ljubljanici in nekaterih njenih pritokih..

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitatov, ohranjanje oziroma vzpostavljanje prehodnosti vodotoka, ki omogoča povezanost populacij in pretok genskega materiala ter dostop do drstišč, ohranjanje transportne sposobnosti plavljenja rečnih plavin, ohranjanje dinamike rečnih prodišč, trajnostna raba populacij.

Ukrepi: varstvo drstišč, ohranjanje drstišč, sanacija drstišč, ki zaradi različnih razlogov ne delujejo ali so ribam nedostopna, prenehanje onesnaževanja in sanacija stanja, sonaravno urejanje vodotokov, renaturacija oziroma revitalizacija degradiranih vodotokov, varstvo pred nedovoljenim odvzemom živali iz narave, varstvo pred plenjenjem kormoranov, trajnostna raba populacij, poribljavanja ribolovnih revirjev.

Platnica

Platnica živi samo v reki Donavi in spodnjih tokovih njenih večjih pritokov od Bavarske navzdol. Najpogostejša je v porečju Save, kjer naseljuje Krko, spodnji tok Save, Dravo, Muro in njihove večje pritoke, predvsem v izlivnih delih. V notranjsko-ljubljanskem ribiškem območju jo lahko najdemo v Ljubljanici in nekaterih njenih pritokih.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata, ohranjanje oziroma vzpostavljanje prehodnosti vodotoka, ki omogoča povezanost populacij in pretok genskega materiala ter dostop do drstišč, ohranjanje transportne sposobnosti plavljenja rečnih plavin, ohranjanje dinamike rečnih prodišč, trajnostna raba populacij.

Ukrepi: varstvo drstišč, ohranjanje drstišč, sanacija drstišč, ki zaradi različnih razlogov ne delujejo ali so ribam nedostopna, prenehanje onesnaževanja in sanacija stanja, sonaravno urejanje vodotokov, renaturacija oziroma revitalizacija degradiranih vodotokov, trajnostna raba populacij, poribljavanja ribolovnih revirjev.

Linj

Naseljuje tekoče in stoječe vode. Razširjen je po vsej Evropi. V Sloveniji živi v jadranskem povodju in donavskem porečju. Glavni vzrok njegove ogroženosti so regulacije.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata, vzdrževanje populacij v razmerju primernem do drugih vrst ribje združbe, trajnostna raba populacij.

Varstveni ukrepi: ohranjanje ekoloških značilnosti habitatov, ohranjanje oziroma vzpostavljanje prehodnosti vodotoka, ki omogoča povezanost populacij in pretok genskega materiala ter dostop do drstišč, varstvo drstišč, ohranjanje drstišč, ohranjanje transportne sposobnosti plavljenja rečnih plavin, ohranjanje dinamike rečnih prodišč, varstvo pred nedovoljenim odvzemom živali iz narave, trajnostna raba populacij. Gojitev v ribogojnicah, ki izpolnjujejo pogoje za gojenje rib za poribljavanja, repopulacija v mešane in ciprinidne ribolovne revirje.

Ščuka

Naseljuje tekoče in stoječe vode. Razširjena je po vsej Evropi. V Sloveniji je razširjena v donavskem porečju in jadranskem povodju. V Sloveniji živi v jadranskem povodju in donavskem porečju. Glavni vzrok njegove ogroženosti so regulacije in uničevanje drstišč.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata, trajnostna raba in vzdrževanje populacij v razmerju primernem do drugih vrst ribje združbe (odnos plen-plenilec).

Varstveni ukrepi: ohranjanje ekoloških značilnosti habitatov, ohranjanje oziroma vzpostavljanje prehodnosti vodotoka, ki omogoča povezanost populacij in pretok genskega materiala ter dostop do drstišč, varstvo drstišč, ohranjanje drstišč, ohranjanje transportne sposobnosti plavljenja rečnih plavin, ohranjanje dinamike rečnih prodišč, varstvo pred nedovoljenim odvzemom živali iz narave, trajnostna raba populacij. Gojitev v ribogojnicah, ki izpolnjujejo pogoje za gojenje rib za poribljavanja, repopulacija v mešane in ciprinidne ribolovne revirje.

Krap

Divji krap je izvorna oblika krapa, iz katerega je bilo s selekcijo vzgojenih več oblik gojenega krapa. V Sloveniji najdemo posamezne osebkke divje oblike krapa praktično v vseh večjih vodotokih, kjer imajo ustrezen habitat. Ti vodotoki so Mura, Drava, Sava, Krka, Kolpa, Vipava in nekateri njihovi večji pritoki. Gojene oblike krapa so v Evropi prisotne že več tisoč let. Gojitev je bila prvotno usmerjena predvsem v prirejo mesa, z razmahom rekreacijskega oziroma pristočnega ribolova in ribolovnega turizma, pa so se v državah z razvitim ribolovnim turizmom začela tudi dopolnilna poribljavanja. Poribljavanja z gojenimi oblikami krapa se vršijo v stoječe in tekoče vode. Danes je v Sloveniji najpomembnejša nepostrvja ribolovna vrsta.

Varstveni cilj: prostorsko in količinsko prilagojeno poribljavanje gojene oblike krapa, na način, da ne ogroža domorodnih vrst rib.

Ukrepi: za namene poribljavanja se goji izključno v ribogojnicah za poribljavanja. Le ta se izvajajo predvsem v določenih ciprinidnih ribolovnih revirjih in le z odraslimi ribami ter v obsegu, da ne ogroža populacij domorodnih vrst rib. Obseg poribljavanja se prilagodi hidrološkim in ekološkim pogojem posameznega ribolovnega revirja, upoštevajoč varstveni status posameznih varovanih in zavarovanih območij in vrst, po predpisih o ohranjanju narave in se mora natančno določiti v ribiško gojitvenem načrtu posameznega ribiškega okoliša.

Za ohranitev divje oblike krapa v naših rekah je treba postopoma omejiti poribljavanja z gojenimi oblikami krapa ter čim prej izvesti genetske analize obstoječih populacij divjega krapa. Na podlagi rezultatov se načrtuje program vzreje divje oblike za poribljavanja.

Druge domorodne vrste

Druge domorodne vrste kot so klen, rdečeoka, rdečeperka, itd. se lahko poribljava iz ribnikov, ki imajo dovoljenje za gojitev rib za poribljavanja. Pri tem se upošteva načelo vrstne sestave lokalnih populacij, kar pomeni da v vodna telesa, kjer obravnavana vrsta še ni prisotna poribljavanje ni dovoljeno, oziroma je dovoljeno le na podlagi predhodne presoje vpliva na varovana (Natura 2000, naravne vrednote, ekološko pomembna območja) in zavarovana območja in na podlagi strokovnega mnenja Zavoda za ribištvo Slovenije.

Tujerodne vrste

Šarenka

Šarenka je tujerodna vrsta, ki je bila iz Severne Amerike v Evropo prinesena v drugi polovici 19. stoletja, v Slovenijo pa 1890 leta, takrat predvsem za gojitev v ribogojnicah. V zadnjih treh desetletjih prejšnjega stoletja se je pričela množično uporabljati za dopolnilna poribljavanja (pod trnek) v ribolovne revirje. V nekaterih slovenskih vodotokih se redno drsti. Varstveni cilj: prostorsko in količinsko omejena uporaba na način, da ne ogroža domorodnih vrst rib.

Ukrepi: gojitev šarenke v ribogojnicah za gojitev rib za poribljavanja, dopolnilna poribljavanja določenih ribolovnih revirjev v času ribolovne sezone, prenehanje poribljavanja pred zaključkom ribolovne sezone, uporaba sterilnih šarenek. Obseg poribljavanja se prilagodi hidrološkim in ekološkim pogojem posameznega ribolovnega revirja upoštevajoč varstveni status posameznih varovanih in zavarovanih območij in vrst, po predpisih o ohranjanju narave in se mora natančno določiti v ribiško gojitvenem načrtu (v nadaljevanju: RGN) posameznega ribiškega okoliša.

Poribljavanje s tujerodnimi vrstami je lahko izjemoma dovoljeno, če tako kažejo ugotovitve postopka presoje tveganja za naravo in to ni v nasprotju z režimom varovanih območij (Natura 2000 območja in zavarovana območja) ter na podlagi strokovnega mnenja Zavoda za ribištvo Slovenije.

Zmanjšuje se številčnost populacij vseh tujerodnih vrst na celotnem območju, prednostno na območjih z naravovarstvenim statusom in na vseh vodnih telesih, ki niso izolirana.

Varstvo vrst in habitatnih tipov zaradi katerih so opredeljena območja Natura 2000 razglašena zaradi varstva kvalifikacijskih vrst rib in njihovih habitatov

V notranjsko-ljubljanskem ribiškem območju od ribjih vrst uvrščenih na seznam dodatka II Direktive o habitatih najdemo šest vrst rib in potočne piškurje (ena vrsta). Od tega je tri vrste dovoljeno loviti in sicer sulca, platnico in pohro. Druge štiri vrste rib (blistavec, kapelj, nežica) in piškurje ni dovoljeno loviti.

V spodnji tabeli prikazujemo ekološke zahteve posameznih vrst rib, katerih habitati se varujejo v notranjsko-ljubljanskem ribiškem območju.

Tabela 6. Razvrstitev rib glede na njihove hidrološke (H) in razmnoževalne (R) potrebe, način prehranjevanja (mlade-odrasle ribe) in selitev.

Vrsta/družina	H	R	Prehrana	Selitev-tip	Selitev-razdalja
Petromyzontidae					
donavski potočni piškur- <i>Eudontomyzon vladykovi</i> Oliva&Zanan 1959	reofilna	litofilna	filtrator		kratka - srednja
Salmonidae					
sulec- <i>Hucho hucho</i> (Linnaeus, 1758)	reofilna	litofilna	piscivor	potamodromna	srednja - dolga
Cyprinidae					
platnica- <i>Rutilus virgo</i> (Heckel, 1852)	reofilna	fito-litofilna	invertivor	potamodromna	kratka
keslerjev globoček- <i>Romanogobio kesslerii</i>	reofilna	fito-litofilna	invertivor		kratka

Načrt ribiškega upravljanja v notranjsko-ljubljanskem RO-osnutek

Vrsta/družina	H	R	Prehrana	Selitev-tip	Selitev-razdalja
(Dybowsky, 1862)					
pohra- <i>Barbus balcanicus</i> Kot., Ts., Rab&Ber., 2002	reofilna	litofilna	invertivor		kratka
blistavec- <i>Telestes souffia</i> (Risso, 1827)	reofilna	litofilna	invertivor		kratka
Cobitidae					
navadna nežica- <i>Cobitis elongatoides</i> Bacescu &Maier, 1969	reofilna	fitofilna	invertivor		kratka
Cottidae					
kapelj- <i>Cottus gobio</i> Linnaeus, 1758	reofilna	speleofilna	invertivor.		kratka

Legenda: Habitat: reofilna – hitro tekoče, s kisikom bogate in čiste vode; stagnofilna - počasi tekoče ali stoječe vode; indiferentna – vrsta s široko toleranco hidroloških pogojev, vendar ne reofilna. Drst: litofilna – ribe odlagajo ikre na ali v prod/kamenje; fitofilna – ikre odlagajo na rastlinje ali dele rastlin; fitolitofilna – ikre odlagajo na rastlinje ali na prod/kamenje če rastlinja ni; psamofilna – ikre odlagajo na ali v pesek in drug drobnozrnat substrat; ostrakofilna – ikre odlaga v školjke družine Unionidae; speleofilna – ikre odlaga na strop votlinice in jih varuje; litopelagofilna – ikre odloži na pesek/kamenje, ličinke pa se razvijejo med plavljenjem v pelagiku. Prehranjevanje: invertivor – hrana so pretežno vodni nevretenčarji; piscivor – hrana so pretežno ribe; invertipiscivor – del populacije se hrani pretežno z vodnimi nevretenčarji, del pa pretežno z ribami; herbivor – hrani se z algami in makrofiti; omnivor – vrste, ki so glede hrane brez jasnih preferenc (oportunisti); filtrator – organske delce prefiltrira iz sedimenta.

V nadaljevanju so podani varstveni cilji in ukrepi za tri ribje vrste, katerih habitati se varujejo in jih je dovoljeno loviti.

Ribiško upravljanje se izvaja na način, da se ohranjajo ali vzpostavijo naravne oziroma v naravi podobne združbe rib.

V populacije zavarovanih vrst se posega le na podlagi dovoljenj in sprejetih akcijskih načrtov ter strategij, ki zagotavljajo ugodno stanje vrste. Doseljevanje rib se izvaja z vlaganjem avtohtonih, lokalno prisotnih populacij rib. Če to ni mogoče, se izbere najbližjo podobno populacijo rib. Podrobnejše usmeritve se podajo pri pripravi RGN. Prostorsko in količinsko se postopoma zmanjšuje populacije vrst (potočne postrvi, podusti, soma...), ki niso iz istega porečja oziroma zaključene geografske enote. Naseljevanje in doseljevanje rib se ne izvaja v vodah, kjer se v preteklosti tega ni izvajalo.

Prostorsko in količinsko se postopoma zmanjšuje doseljevanje šarenke in hkrati krepiti populacije avtohtonih vrst. Doseljevanje šarenke in krapa se omeji na revirje, kjer njuno vlaganje ni v nasprotju s cilji ohranjanja narave. Doseljevanje se izvaja s sterilnimi šarenkami, ostalih tujerodnih vrst rib se ne vlaga. Naseljevanje in preseljevanje tujerodnih vrst se ne izvaja.

Ribiška tekmovanja naj se usmerja izven območij z naravovarstvenim statusom. Podrobnejše usmeritve se podajo pri pripravi RGN.

Odvzem spolnih celic naj se izvaja na način in v obsegu, ki ne bo ogrožal stanja ribjih populacij.

Predvidi se ukrepe za zmanjšanje oziroma odstranjevanje populacij tujerodnih vrst iz naravnega okolja.

Na Natura območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.

Sulec

V notranjsko-ljubljanskem ribiškem območju je z Uredbo o Naturi 2000 zavarovano naslednje območje pomembno za varstvo habitata sulca: SI3000271 Ljubljansko barje.

Načrt ribiškega upravljanja v notranjsko-ljubljanskem RO-osnutek

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata, ohranjanje oziroma vzpostavljanje prehodnosti vodotoka, ki omogoča povezanost populacij in pretok genskega materiala ter dostop do drstišč, varstvo drstišč, ohranjanje drstišč, ohranjanje transportne sposobnosti plavljenja rečnih plavin, ohranjanje dinamike rečnih prodišč, varstvo pred nedovoljenim odvzemom živali iz narave, trajnostna raba populacij, omejen in uravnotežen uplen, restriktiven ribolovni režim nadzor drstišč v času drsti.

Varstveni ukrepi: prenehanje onesnaževanja rek in potokov, prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način, ureditev in nadzor nad črpanjem voda, restavracija in renaturacija uničenih habitatov, vzpostavitev oziroma izboljšanje prehodnosti preko jezov, omejen in uravnotežen uplen, restriktiven ribolovni režim nadzor drstišč v času drsti.

Pohra

V notranjsko-ljubljanskem ribiškem območju je z Uredbo o Naturi 2000 zavarovano naslednje območje pomembno za varstvo habitata pohre: SI3000271 Ljubljansko barje.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata pohre, ohranjanje oziroma vzpostavljanje prehodnosti vodotoka, ki omogoča povezanost populacij in pretok genskega materiala ter dostop do drstišč, ohranjanje drstišč.

Varstveni ukrepi: ohranjanje prodnatih plitvin in prelivov, prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način, prenehanje onesnaževanja vodotokov, vzpostavitev oziroma izboljšanje prehodnosti preko jezov.

Platnica

Natura območja: SI3000271 Ljubljansko barje

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata platnice, ohranjanje oziroma vzpostavljanje prehodnosti vodotoka, ki omogoča povezanost populacij in pretok genskega materiala ter dostop do drstišč, ohranjanje drstišč, ohranjanje strukturiranosti rečnega dna (prod, kamni), še posebej prodnatih z rastlinami poraslih plitvin in prelivov, ohranjanje transportne sposobnosti plavljenja rečnih plavin, ohranjanje dinamike rečnih prodišč, trajnostna raba populacij.

Varstveni ukrepi: ohranjanje prodnatih plitvin in prelivov, prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način, prenehanje onesnaževanja vodotokov, vzpostavitev oziroma izboljšanje prehodnosti preko jezov, restriktiven ribolovni režim.

Razen varstva habitatov treh zgoraj obravnavanih lovnih vrst rib so v notranjsko-ljubljanskem ribiškem območju zavarovani še habitati blistavca, nežica, zlate nežice, kaplja in potočnih piškurjev.

Nežica

Natura območja: SI3000271 Ljubljansko barje.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata navadne nežice, ohranjanje drstišč.

Varstveni ukrepi: prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način, ohranjanje neutrjenih brežin, kjer to ni možno pa se brežine urejajo sonaravno, ohranjanje zamuljenih, prodnatih in drobno peščenih plitvin ob brežinah, prenehanje onesnaževanja vodotokov.

Kapelj

Natura območja: SI3000271 Ljubljansko barje, SI3000126 Nanoščica, SI3000255 Trnovski gozd-Nanos. Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata kaplja, ohranjanje drstišč.

Varstveni ukrepi: prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način, ohranjanje strukturiranosti rečnega dna (prod, kamni) in struktur, ki nudijo skrivališča (obrežna vegetacija, korenine obrežnih dreves), prenehanje onesnaževanja vodotokov.

Potočni piškurji

Natura območja: SI3000271 Ljubljansko barje.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata donavskega potočnega piškurja, ohranjanje drstišč.

Varstveni ukrepi: prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način, ohranjanje naravne strukture dna, posebno prodnato, peščene in mivkaste frakcije ter brežin vodotokov. Kjer to ni možno, se načrtujejo sonaravne ureditve, ki zagotavljajo raznolikost dna in tvorbo prodnato, peščenih do mivkastih območij – mikro habitatov, prenehanje onesnaževanja vodotokov.

Zavod RS za varstvo narave je v letu 2009 na podlagi zahtev Evropske komisije predlagal nova območja za dopolnitev omrežja Natura 2000 in zanje opredelil kvalifikacijske vrste. Predlog novih območij z določenimi varstvenimi usmeritvami se bo upošteval pri pripravi RGN.

Ukrepi v delih ribiškega območja, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status

Ribiško upravljanje v vseh območjih, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status, bo prilagojeno varstvenim režimom posameznih območij. Operativni varstveni ukrepi bodo določeni v RGN-jih za izvajanje ribiškega upravljanja v ribiških okoliših, ki se prekrivajo ali delno prekrivajo z območji posebnih varstvenih režimov po predpisih o ohranjanju narave.

Usmeritve za trajnostno rabo rib

Trajnostna raba rib pomeni izvajanje ribolova v obsegu, na način in v času, da se z naravnim samoobnavljanjem ali z ukrepi ribiškega upravljanja dolgoročno ohranjajo ribe ter se pri tem ne poslabšuje ugodno stanje rastlinskih in živalskih vrst.

Izvajanje ribiškega upravljanja v notranjsko-ljubljanskem ribiškem območju bo načrtovano v skladu z načeli trajnostne rabe ribjih populacij. Posegi vanjo so možni le do višine ugotovljenega letnega lovnega prirasta. S tem je omogočeno, da se populacije rib v določenem vodnem okolju reproducirajo in vzdržujejo. Število ribolovnih dni (izdanih

ribolovnih dovolilnic) v posameznih ribiških območjih je prilagojeno specifičnim ekosistemskim značilnostim območja in načinu izvajanja ribiškega upravljanja, tako da je zagotovljena trajnostna raba ribolovnih virov.

Ribiško upravljanje mora biti usmerjeno v ohranitev domorodnih ribjih populacij, tako, da se ohranja njihova velikosti in starostna struktura ter njihovo dolgoročno preživetje. Podrobne usmeritve in ukrepi bodo določeni v RGN-jih za izvajanje ribiškega upravljanja v posameznih ribiških okoliših.

Upravljanje s tujerodno vrsto šarenko v Natura 2000 območjih bo sledilo dolgoročnemu cilju postopnega zmanjševanja in v končni fazi prenehanja poribljavanja šarenke ter prehod na poribljavanja izključno domorodnih vrst. Za doseg tega cilja se izvajajo naslednji ukrepi: gojitev domorodnih postrvjih vrst. V donavskem porečju je to potočna postrv z genetsko preverjenim poreklom in upoštevanjem lokalnih populacij, v jadranskem povodju pa soška postrv z genetsko preverjenim poreklom in upoštevanjem lokalnih populacij.

Za izdelavo strategije upravljanja s šarenko se predlaga izvedba projekta »Monitoring populacije šarenke, njene interakcije z domorodnimi vrstami in raziskave prehrane šarenke«

Načela posegov v populacije rib

Ribolovni režim

Ribolovni režim v celinskih vodah je določen s Pravilnikom o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah (Uradni list RS, št. 99/2007). V njem so določene najmanjše dovoljene lovne mere in varstvene dobe za posamezne lovne vrste rib (Tabela 7).

Tabela 7. Najmanjše lovne mere in varstvene dobe lovnih vrst rib

Vrsta ribe	Najmanjša mera (cm)	Varstvena doba
Sulec	70	15. 2.-30. 9.
Potočna postrv	25	1. 10.-28. 2.
Jezerska postrv	40	1. 10.-28. 2..
Lipan	30	1. 12.-15. 5.
Ščuka	50	1. 2.-30. 4.
Smuč	50	1. 3.-31. 5.
Som	60	1. 5.-30. 6.
Bolen	40	1. 5.-30. 6.
Linj	30	1. 5.-30. 6.
Podust	35	1. 3.-31. 5.
Platnica	35	1. 3.-31. 5.
Klen	30	1. 5.-30. 6.
Klenič	20	1. 5.-30. 6.
Mrena	30	1. 5.-30. 6.
Pohra	20	1. 5.-30. 6.
Ogrica	30	1. 5.-30. 6.
Ploščič	30	1. 5.-30. 6.
Androga	25	1. 5.-30. 6.

Načrt ribiškega upravljanja v notranjsko-ljubljanskem RO-osnutek

Jez	35	1. 3.-31. 5.
Menek	30	1. 12.-31. 3.
Rdečeperka	/	1. 4.-30. 6.
Rdečeoka	/	1. 4.-30. 6.
Čep	20	1. 3.-31. 5.
Navadni ostriz	/	1. 3.-31. 5.
Navadni koreselj	/	1. 5.-30. 6.
Pisanec	/	1. 4.-30. 6.
Zelenika	/	1. 4.-30. 6.
Šarenka	/	1. 12.-28. 2.
Potočna zlatovčica	/	1. 12.-28. 2.
Jezerska zlatovčica	/	1. 12.-28. 2.

Lovne mere in varstvene dobe za posamezne vrste so zaradi višje stopnje njihove zaščite lahko strožje od predpisanih v pravilniku.

Doseganje cilja trajnostne rabe rib je poleg poribljavanj omogočeno s prilagoditvijo obsega in načina ribolova, ki se določi z ribolovnim režimom. Ribolovni režimi v posameznih ribiških območjih so prilagojeni specifičnim lastnostim območja in načinu izvajanja ribiškega upravljanja, tako da je zagotovljena trajnostna raba ribolovnih virov. Ribolovni režimi v posameznih ribiških območjih, ribiških okoliših ali revirjih se zaradi razlik med posameznimi prostorskimi enotami razlikujejo od splošno veljavnega predpisanega s pravilnikom. Ribolovni režim v posameznem ribiškem območju, ribiškem okolišu ali revirju je na podlagi specifičnih ekosistemskih značilnosti lahko strožji od splošno veljavnega za Slovenijo.

Obseg ribolova

Obseg ribolova mora biti prilagojen naravni reprodukciji v posameznih delih ribiškega območja in je lahko povečan na račun dodatnih ukrepov, kot so na primer dopolnilna poribljavanja merskih rib v času ribolovne sezone. Poribljavanja odraslih ribolovnih vrst za namene turističnega ribolova morajo biti v ravnovesju z ribolovnim pritiskom in uplenom rib v posameznih ribiških okoliših oziroma ribolovnih revirjih ter taka, da ne ogrožajo ogroženih vrst rib ter drugih ogroženih in zavarovanih prostoživečih vrst.

Z ribolovnim režimom se določi tudi obseg in način izločanja tujerodnih in posebno še invazivnih vrst rib. Pri določanju obsega ribolova se uravnava največji dovoljeni uplen domorodnih vrst rib in zmanjšuje populacije tujerodnih predvsem invazivnih vrst rib ter preprečuje širjenje tujerodnih vrst rib ter drugih ogroženih in zavarovanih prostoživečih vrst.

Povečan ribolovni pritisk se lahko kompenzira samo z dodatnim – dopolnilnim poribljavanjem domorodnih in tujerodnih vrst rib merske velikosti. Upravljanje s tujerodnimi vrstami se v skladu z naravovarstvenimi smernicami izvaja samo v smislu pospeševanja športnega ribolova ter mora biti takšno, da ne ogroža domorodnih populacij rib.

V revirjih s trajno povečanim pritiskom, kjer je ribolovni interes zelo velik se lahko uveljavlja omejitev oziroma zmanjšanje dnevnega uplena, prepoved uplena domorodnih vrst rib ali samo ribolov na način »ujemi in spusti«. Tudi v teh primerih je potrebno določiti možen obseg ribolova.

Podrobne usmeritve in ukrepi bodo določeni v RGN-jih za izvajanje ribiškega upravljanja v posameznih ribiških okoliših.

Drugi posegi

Sladkovodni ekosistemi so bili v zadnjih stotih letih podvrženi številnim človekovim posegom. Rezultat tega je, da so številne vrste rib izumrle, postale redke ali ogrožene. Ocenjuje se, da trenutno 67 od 200 evropskih vrst rib ogrožajo človekovi posegi.

Med najbolj negativnimi posegi za populacije rib so tisti, ki povzročajo fragmentacijo habitatov. Populacije rib se v takih primerih ločijo na več manjši delov, med seboj so izolirane, kar posledično prinaša manjšo genetsko raznolikost in večjo ranljivost populacij. Kot ukrep v primerih fragmentacije habitatov se uporablja izgradnja prehodov za ribe, kar pa v Sloveniji, razen izjemoma, ni bila dosedanja praksa. Funkcionalnost prehodov za ribe je odvisna od specifičnih pogojev in lastnosti pregrad, ki razdelijo habitate oziroma populacije. V notranjsko-ljubljanskem ribiškem območju so pregrade, ki ribam preprečujejo ali otežujejo prehajanje predvsem v porečju Ljubljani.

Poleg fragmentacije vodnega prostora se ob gradnji visokih jezov spremenijo tudi lastnosti habitatov. Postavitev in obratovanje hidroelektran bistveno spremeni življenjsko okolje rib in ostalih vodnih organizmov. Biotska raznovrstnost je zmanjšana ali izgubljena. Hidromorfološke lastnosti habitatov ter fizikalne in kemijske lastnosti vode se spremenijo. Rečni habitati se spremenijo v jezerske ali poljezerske. Posledično se spremeni vrstna sestava rib, sorazmerja vrst, njihova številčnost, prostorska razporeditev posameznih vrst, pogoji za drst in selitev rib. Populacije tipičnih rečnih (reofilnih) vrst rib, ki zaradi njihovih ekoloških zahtev potrebujejo tekočo vodo, se lahko hitro zmanjšajo ali celo izginejo. V novonastalih pogojih nastopi tudi pomanjkanje hrane za vrste, ki se prehranjujejo z organizmi rečnega dna. Naseljenost talnih organizmov in raznolikost vrst se močno zmanjša. Velik negativni učinek na ribje populacije ima tudi nihanje vode, ki je posledica obratovalnega režima posamezne hidroelektrarne oziroma zapornic. Posebno velik je vpliv dnevnega nihanja vode na zarod in mladice, ki ostanejo ujete v depresijah, večjih ali manjših kotanjah, nastalih po umiku vode oziroma zmanjšanju njene globine. V takih primerih lahko pride tudi do pogina zaradi zadušitve, v vsakem primeru pa so v takih strukturah ujete ribe lahek plen plenilcev. V notranjsko-ljubljanskem ribiškem območju večji hidroenergetski objekti niso bili grajeni. Z izjemo projekta o izkoriščanju vode Planinskega polja za energetske namene, po nam dosegljivih podatki taki posegi tudi v bodoče niso predvideni.

Vpliv rečnih pregrad sega tudi dolvodno. Količina in sestava rečnega sedimenta je drugačna od prejšnjega, naravnega stanja. Z zaježitvijo se močno zmanjša ali celo prekine naravni transport rečnih plavin. V strukturi rečnega dna dolvodno od pregrade se močno zmanjša količina drobnih frakcij. Te se usedajo v akumulaciji, kjer povzročijo zamuljenost dna in brežin, medtem ko se dolvodno opaža njihov deficit. Težave se pojavljajo tudi zaradi izvajanja nekaterih nujnih rednih vzdrževalnih del v akumulaciji kot je na primer odstranjevanje usedlin. Poleg tega se spremeni tudi temperaturni režim vode, kar vpliva na celotno združbo vodnih rastlin in živali.

Vzporedno z gradnjo velikih elektrarn se je že v preteklosti na manjših vodotokih gradilo različne vodosilne naprave, v zadnjem času pa vedno bolj tudi male vodne elektrarne, klasične s točkovnim ali kratkim odvzemom vode in derivacijske, kjer se voda od zajetja do strojnice vodi po cevovodu na daljše razdalje (več sto metrov, tudi km in več). Taka gradnja oziroma obratovanje malih elektrarn, potokom na velikih razdaljah odvzame vodo in s tem spremeni

njihov značaj in biološke procese. Manj problematičen od obeh načinov gradnje malih hidroelektrarn je tako imenovani klasičen tip male hidroelektrarne, kjer se vodo praviloma odvzame na krajših razdaljah, na že obstoječih jezovih. Zmanjšani pretoki vode v potoke prinašajo spremembe hidromorfoloških lastnosti vodotoka, koristni vodni površini, hidro dinamiki in seveda tudi v življenjskih združbah. Spremenijo se lahko vrstni sestav, sorazmerje vrst, naseljenost na enoto površine in seveda s tem primarna, sekundarna in terciarna produkcija v potoku. V porečju Ljubljanice je nekaj manjših vodnih elektrarn, tako klasičnih kot derivacijskih. Ti objekti v večini primerov ribam preprečujejo ali otežujejo prehajanje in prosto razporejanje, saj ribje steze niso bile zgrajene ali pa niso funkcionalne.

Zaradi prevelikega odvzema rečnih naplavin so bili spremenjeni mnogi pomembni habitati in uničena številna drstišča. Odvzem proda se danes ureja s koncesijami, vendar se še vedno dogaja, da pod naslovom vzdrževalnih del prihaja do nekontroliranega in škodljivega poseganja v prodišča. Pomen dobrega upravljanja s to naravno dobrino je izrednega pomena za biotsko pestrost vodnega in obvodnega prostora. Ohranjanje strukture naplavin - zrnastostne strukture dna, ki je eden od pomembnejših abiotskih faktorjev, neposredno vpliva na vodne življenjske združbe, tudi na ribe in njihove najpomembnejše habitate – drstišča. Za litofilne drstnice, vrste rib, ki ikre odlagajo v prodno podlago, so to ključni habitati, zaščiteni tudi s predpisi.

Siva čaplja, *Ardea cinerea* je v Sloveniji gnezdilec. Ocenjuje se, da gnezdi vsako leto vsaj 500 parov, prezimuje pa 1800 osebkov (http://sl.wikipedia.org/wiki/Siva_čaplja). Poleg malih sesalcev in dvoživk so njena hrana tudi ribe. Pleni predvsem v potokih in manjših, srednje velikih in velikih rekah na plitvejših odsekih.

Zaradi povečanja njene populacije je v mnogih gojitvenih potokih resno ogrožena sonaravna gojitev domorodnih postrvjih vrst. V nekaterih primerih so rezultati tako slabi, da nadaljevanje sonaravne gojitve ni več smiselno. Predlaga se izvedba projekta s katerim se razišče vpliv sive čaplje na ribje populacije in predlaga možne ukrepe za zaščito rib.

Usmeritve za poribljavanje in gojitev rib

Za nadomeščanje izpada rib zaradi ribolova, oziroma vzdrževanje optimalne številčnosti populacij domorodnih ribjih vrst, glede na nosilno sposobnost vode, ribiške družine izvajajo doseljavanje rib ali poribljavanja z odraslo ribo ali z mladnicami. Za doseljavanje domorodnih ribjih vrst v območja ribolova - ribolovnih revirjih, izvajalci ribiškega upravljanja njihove mladice pridobivajo na dva načina. Mladice domorodnih postrvjih vrst se sonaravno gojijo v njihovem naravnem okolju – gojitvenih revirjih ali pa tudi v nadzorovanih pogojih v ribogojnicah.

Povečan ribolovni pritisk ribičev v posameznih ribolovnih revirjih notranjsko-ljubljansko ribiškega območja se kompenzira bodisi z zmanjševanjem dovoljenega dnevnega uplena ali dopolnilnimi poribljavanji merskih rib vzgojenih v ribogojnicah, ki izpolnjujejo pogoje za gojitev rib za poribljavanja. V tem primeru se lahko izjemoma poribljava tudi z merskimi ribami domorodnih in tujerodnih vrst (šarenka, gojeni krap).

Poribljavanja ribolovnih revirjev

Poribljavanja ribolovnih revirjev notranjsko-ljubljansko ribiškega območja se izvajajo z mladnicami domorodnih vrst rib, v okviru tako imenovanih vzdrževalnih vlaganj, upošteva načelo lokalnih značilnosti ribje združbe. Ribe, ki so sicer domorodne za Slovenijo, niso pa prisotne v posameznih ribiških območjih, okoliših oziroma revirjih, se tja ne smejo poribljavati. Izjeme so možne na podlagi predhodne ocene tveganja za naravo in/ali na podlagi strokovnega mnenja Zavoda za ribištvo Slovenije.

V času ribolovne sezone se izvajajo ukrepi dopolnilnega poribljavanja merskih rib domorodnih vrst rib ter šarenke in krapa, kjer to ni izrecno prepovedano.

Podrobne usmeritve in ukrepi bodo določeni v RGN-jih za izvajanje ribiškega upravljanja v posameznih ribiških okoliših.

Vrsta in obseg sonaravne gojitve

Sonaravna gojitev poteka običajno v varstvenih revirjih, gojitvenih potokih in vzrejnih ribnikih. Pri tem je potrebno upoštevati tudi morebiten negativen vpliv take gojitve na biotsko raznovrstnost. Za določitev gojitvenih revirjev za namen sonaravne gojitve je zato nujno upoštevati primernost oziroma nosilno sposobnost posameznih potokov ob upoštevanju njihovega naravovarstvenega statusa.

Sonaravna gojitev se začne z odvzemom spolnih celic s smukanjem spolno zrelih rib v naravi ali v ribogojnici. Odvzem spolnih celic v naravi je načrtovan in omejen v obsegu, ki je primeren in v skladu z načelom trajnostne rabe in potrebami izvajanja ribiškega upravljanja v posameznem ribiškem okolišu. V ribogojnici je dovoljen odvzem spolnih celic od plemenk, ki so vzrejene iz iker pridobljenih od domorodnih rib iz narave. Oplojene ikre se nato valijo v ribogojnicah, kjer je v nadzorovanih pogojih preživetje mnogo večje kot v naravi. Ikre z očmi oziroma zarod se nato vrne v naravno okolje, večinoma v gojitvene potoke. Sledi faza priraščanja v naravnem okolju, ki praviloma traja dve leti, lahko tudi več ali manj, odvisno pač od produktivnosti in hitrosti rasti posameznega revirja. Takrat se mladice z elektroribolovom izlovijo in v okviru vzdrževalnih poribljavanj preselijo v ribolovne revirje.

Sonaravna gojitev se lahko izvaja na dva načina: z vložitvijo zaroda na začetku ciklusa sonaravne gojitve (klasičen način opisan v prejšnjem odstavku) in z odlovom mladice na koncu gojitvenega ciklusa. Drugi način, tako imenovani novi način, se izvaja brez vlaganja zaroda, vsake tri leta se odlovijo dve oziroma tri letne mladice. Vse druge ribe ciljne vrste in vse druge ribe spremljevalnih vrst se po elektroodlovu žive vrnejo v gojitveni revir. Sonaravna

Načrt ribiškega upravljanja v notranjsko-ljubljanskem RO-osnutek

gojitev se izvaja v skladu z ekosistemskimi značilnostmi območja in potrebami posameznega ribiškega okoliša.

V RGN-jih se za izvajanje ribiškega upravljanja v ribiških okoliših določi revirje, kjer se izvaja sonaravna gojitev in obseg gojitve (količina vloženega zaroda). Opusti se sonaravno gojitev v revirjih, kjer so v preteklosti rezultati bili slabi ali kjer je to v nasprotju s predpisi o ohranjanju narave.

Odvzem spolnih celic

Odvzem spolnih celic v notranjsko-ljubljanskem ribiškem območju se izvaja v skladu z načelom trajnostne rabe ribolovnih virov in v posebej zato določenih revirjih in drstiščih ter v obsegu potreb ribiškega območja oziroma posameznih ribiških okolišev.

Podrobne usmeritve in ukrepi bodo določeni v RGN-jih za izvajanje ribiškega upravljanja v posameznih ribiških okoliših.